

Büyük bayrama geniş hazırlıklar yapan İstanbulda o gün için iki yüzden fazla tak yapılacak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Reichstag yangını davası Berline naklediliyor. Ecnebi gazetelere göre maznunlar şimdi iddia mevkiindedirler.

FIATI 5 KURUŞTUR

8 inci sene No. 2754

SALI

10 TEŞRİNİEVVEL 1933

Tel: (Müdürlük: 24318, Yazı müdürlüğü: 24319, İdare ve Matbaası: 24310)

Reisicumhur Hazretleri Ankaraya Avdet Buyurdular

LOZAN

"Lozan", büyük bir eserin yalnız bir sayfasıdır. Bu söz, onu yapan İsmet Paşanın, Muterem Paşanın tevazu başka türlü söylemesine manidir. Onun bu yüksek tevazuunu incitemek için bu noktada biz de ona uyalım: "Lozan", muazzam inkılap âbidesinin muhteşem bir cephesidir.

Bugün, Lozan mevzuuna temas edişimizin sebebi nedir? Hakikatte hiç bir yazımızda, hiç bir teşebbüsümüzde bu mevzudan ayrılmadığımız yoktur. Hiç bir politika hareketi yok ki, hatıramızı, mevcudiyetimizi oraya doğru sürüklemesin. Bu defa bize yeniden bu zevki tattırın, bu vazifeyi hatırlatan Ankara Hukuk Fakültesi müderrisi Cemil Bey oldu:

On iki senelik kısa bir zamana sığdırılan inkılap mucizesinin tam bir tarihi hâlâ yazılmadı. Bunun elemi, hepimiz, her zaman hissediyoruz. Büyük Gazinin büyük nutku, bu tarihin ancak bir nüvesi olabilir. Gelecek nesillerin terbiyesine temel vazife olacak olan inkılap tarihini kimlerden, ne vakte kadar bekliyeceğiz?..

Her vesile ile söylüyor ve yazıyoruz: Tam bir inkılap tarihini tek bir adamdan beklemek, ondan gayrimümkünü istemek olur. Kanaatimizce çıkar yol şudur: Eğer inkılap hareketlerine iştirak eden, inkılap tarihi üzerinde araştırmalar yapan her vatandaş; salâhiyet ve ihtisasa göre bu büyük eserin birer sayfasını yazar, ortaya koyarsa; beklenen ve aranan tarih vücut bulur. Cemil Bey arkadaşımız; büyük tarihin en mühim safhası üzerinde yaptığı tecrübe ile en mühim bir adımı atmış oldu. Muhterem müderris; çok dikkatli ve devamlı bir çalışma ile ancak vücut bulduğu ilk bakışta anlaşılacak iki büyük ciltli "Lozan", eserini vatandaşlara, gençliğe sundu. Bununla yalnız tarihe hizmet bakımından bir vatandaşlık vazifesini yapmış olmuyor, gençliğin kültürüne, terbiyesine yarımacağı için, aynı zamanda en büyük müderrislik ve mürebbilik vazifesini de görmüş oluyor!

Yeni Türkiye tarihinde "Lozan", istiklâlin tam manasile bir ifadesidir. Doğru: Milli mücadelenin muhtelif, muvaffakiyetli safhaları, en nihayet askeri zafer olmasa idi, "Lozan", yaratılmazdı. Fakat Türkiye'nin müstaklâli, ancak "Lozan", daki ahkâm dost ve düşman devletler tarafından tasdik edildikten sonradır ki, fiilen tahakkuk etmiştir.

Büyük Gazinin yarattığı eserin büyüklüğünü, inkılap Türkiye'sinin kudretini; büyük hâdiselere, bilhassa beyneimilel münasebetlere temasımızda daha iyi görüyor, onun gururunu daha derinden seziyoruz. Acaba dünyamız bu karma karışık ana baba gününde bugünkü "Lozan Türkiye'si", yerinde "Sevr" Türkiye'sinin talii ne olurdu?.. Şu muhakkak ki, Umumi harpte, bizimle aynı safta çarpışmış, neticede mağlûp çıkmış Bulgaristanın, Macaristanın, hattâ Ştrezman Almanyasının değil, Hitler Almanyasının bile celbettığı sempatiyi hiç bir taraftan göremeyecektik!

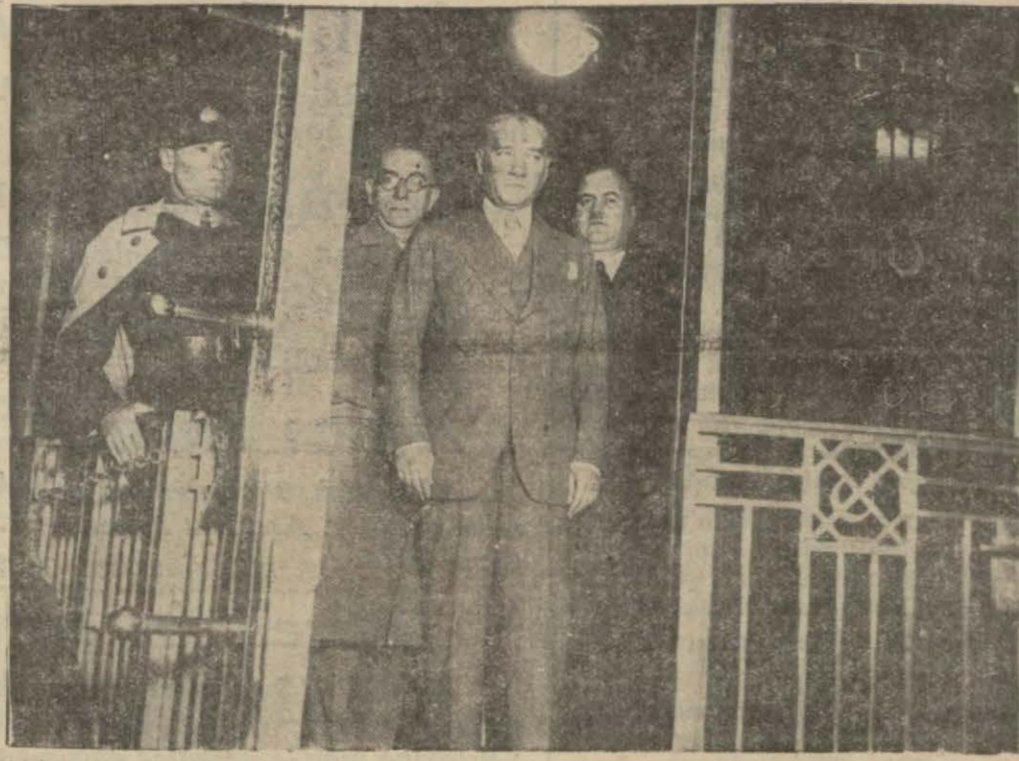
En güzel eserler, en iyi vasıtalar; acemi ustaların elinde kıymetini, kuvvetini kaybeder. Güzel bir şeyi kazanmak kadar onu iyi muhafaza ve verdiği imkânlardan istifade etmek te mühimdir. Lozan muahedesi'nin fayda ve zararlarını; onu takip eden tabiiat senelerindeki tecellilerle ölçmek lazımdır. Herkes, göz ve zekâ ölçüsü ile neticeyi görebilir.

Vakıta biz "Lozan"ı kılıcımızın hakkı ve hakkımızın kuvvetiyle almıştık. Fakat muahedeye imza atan büyük ve küçüklü devletler, bunu gönül rızasıyla vermiş değildiler. Hattâ bir gün Lord Görzon, İsmet Paşanın tam istiklâl iddiası üzerindeki inat ve ısrarına karşı asabilemiş ve hiddet arasında aşağı yukarı şöyle söylemişti:

".. Öyle olsun, öyle olsun. İsmet Paşaya istediğini verelim. Fakat yarın, nasıl olursa olsun, Türkler, Avrupa'dan mutlaka yardım ve kredi isteyeceklerdir. O vakit şimdi verdiklerimizi, faizle beraber aldıktan sonra kendileri konuşacağız!.."

Marı sermadideye Rabbim güneş göstermesin..

Memeleketin cidden talii var: "Lozan", ı yapan İsmet Paşa, işte seneler oluyor ki, onu tatbik eden hükümetin başında bulunuyor. Yalnız son günlerdeki politika tezahüratı bile, Lozan tabiiatının ne güzel neticeler verdiğini gösteriyor. Şimdi müteveffa Lord Görzon bile sağ olsaydı, sulhü bu kadar seven ve tutan bir milletin murahhasına vaktile boş yere, niçin o kadar kafa tuttuğuna üzülür, Türk milletinin istediği şeylerden daha fazlasına, daha çok iyiliklere ve yardımlara lâyık olduğunu mutlaka itiraf ederdi!



Reisicumhur Hz. dün gece Haydarpaşadan ayrılırken Trende..

Gazi Hz. dün akşam Ankaraya avdet ettiler

Büyük Reisimizin kışın tekrar İstanbulu şereflendirmeleri muhtemeldir

Reisicumhur Gazi Hz. dün akşamki trenle Ankaraya avdet buyurdular. Reisicumhur Hz. dün akşama kadar Dolmabahçe sarayında meşgul olmuşlar ve 18,30 da Söğütlü yatılı Haydarpaşaya geçmişlerdir. Refakatlerinde mebuslardan Kılıç Ali, Recep Zühtü,

Salih, Hasan Cavit ve Nuri Beylerle kâtipi umumi Hikmet, hususi kalem müdürü Hasan Rıza, Seryaver Celâl Beylerle diğer yaverler, muhafız kıtaat komandanı İsmail Hakkı Bey bulunuyordu. Hususi tren 18,30 dan itibaren harekete

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Vapurcular vekâletlerin müdahalesini istediler

ARADA YENİDEN İKİLİK BAŞLADI

Hakem kararını tebliğ edilmiş telâkki etmeyenler Birinci Ticaret Mahkemesini protesto ettiler



Mütercim Zade Hakkı Bey

Vapurcular arasında yeniden ikilik başlamıştır. Evvelki gün yapılan tesis heyetimizde, hakemin kanuni müddet zarfında kararlarını tebliğ etmediği cihetle biçtiği kıymetlere kanuni bir kıymet verilemeyeceğini iddia eden ve bu suretle şirkete dahil olmayan vapurcular, dün telgrafla vaziyeti İktisat ve Adliye Vekâletlerine arz etmişler ve müdahale talebinde bulunmuşlardır. Bunlar aynı zamanda noter vasıtasıyla birinci ticaret mahkemesine bir protesto keşide ederek hakem kararlarının kanuni müddet zarfında tebliğ edilmiş olmadığı iddialarını teyit etmişlerdir.

Bu kısım vapurculardan Mütercim Zade Hakkı Bey, dün kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir: "Hakem kanuni müddet geçtikten sonra kararlarını tebliğ etti. Şu

halde hakem kararı diye ne kabul ve ne de itiraz edilebilecek bir karar yoktur. Böyle vaziyetlerde ahkâmumüyyeye müracaat edilmek zarureti vardır. Biz de bu suretle ikinci ticaret mahkemesinden, vapurlarımıza kıymet takdiri için bir ehli-vukuf tayinini istemiş bulunuyoruz. Hakem kararını kabul ettiklerini söyleyerek tesis he-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Irak Kralı Hz. Türk tebaası mı?

Muahedeye göre Irak tabiiyetindedir

Irak hükümdarı ailesine ait olup ta Yunanistanda bulunan ve bundan evvel Yunan Hükümeti tarafından zapt edilen emlak ve arazinin istirdadı için Atınada cereyan eden muhakemede "Irak Kralı ve kardeşlerinin Türk tabiiyetinde bulundukları", dair bir iddia serdedilmiştir. Bizim yaptığımız tankikata göre, bu Irak Kralı birinci iddiannın hiç bir hükmü Gazi Hazretleri ve aileleri tarafından İsmet Paşaya arz edilmediği için, Irak Kralı mahkum Faysal Hazretleri ve aileleri tarafından Lozan muahedesi ahkâmına tevfikân 16 ağustos 1924 tarihinden itibaren

(Devamı 6 ıncı sahifede)



Sanayi heyeti İktisat Vekili ile temaslarda yapmış üzere dün akşam Ankaraya gitti..

Belediye bankası Kuruluyor

Banka Cümhuriyet bayramında açılacaktır

ANKARA, 9 (Telefonla) — Belediye Bankası için beklenen sermaye haddini aşmış bankanın teskiline teşebbüs edilmiştir. Sayısı 519 olan Türkiye Belediyelerinin iki senede varidatlarından ayırdıkları ve bankaya yatırdıkları para bugün 1 milyon 573,377 lira 87 kuruşa baliğ olmuştur. Bu paralar Belediyeler Bankası hesabına Ziraat ve İş Bankalarında Binaenaleyh kanuna göre Belediyeler Bankası bugün kurulmuş bulunuyor.

Banka belediyelerimize, şehirlerin tanzim ve tesis işlerinde yapacakları yeni faydalı ve semereli, esaslı işleme hizmetleri için muhtaç olacakları paraları (Devamı 6 ıncı sahifede)



Şükrü Kaya Bey



Ziya Nuri Paşa

Beşinci millî Tıp kongresi

Tenzilâth tarifeden istifade temin edildi

Beşinci Millî Türk Tıp kongresi 14 Teşrinievvelde Ankarada toplanacaktır. Fakat Devlet Demiryolları doktorlarına her sene yapmakta olduğu tenzilâth tarifeyi bu sene tatbik etmediği için birçok doktorlar vekâlete müracaat ederek kongreye iştirak edemeyeceklerini bildirmişlerdir. Kongre 21 Teşrinievvelde tehir edilmiştir. Bu ayın 19 unda tenzilâth tarife başlayacağı cihetle kongreye iştirak edecek doktorlar tenzilâttan istifade edebileceklerdir. Kongreyi 21 Teşrinievvel sabahı saat 10 da Başvekil İsmet Paşa açacak ve kongre birinci reisi Sihhiye ve kili Refik Bey ikinci Reis Kulak mütehasssı Ziya Nuri Paşa tarafından idare edilecektir. Kongrede görüşülecek mevzular şunlardır: Türkiye'deki kâhpe ve maden sularının şimdiki kadar tetkik edilmemiş olan hassaları hakkında tetkikat ve taharriyat yapıp azaya bağırsak ve tüfeylâta husule gelen hastalıklar üzerinde tetkikat ve müşahedeler esası üzerinden görüşmek. Bundan başka arzu eden azı hususi tetkikat hakkındaki malûmat verecektir. Kongre üç gün devam edecektir.

Büyük ikramiye

200,000 lira yarın 531,500 lira da ayrı ikramiye var

Ecnebler niçin çok kazanıyor?

On beşinci tertip Tıyare piyango sununun son keşidesi yarın saat 13 te mutat veçhile Üniversite konferans salonunda çekilmesine başlanacaktır. Piyangonun bu keşidesinin en büyük ikramiyesi 200 bin liradır. Ayrıca bir milyon lira lık amorti ve 100 bin liralık muhtelif ikramiyeler vardır. Bu keşideye amordiler de dahil olduğ halde 27 bin numaraya isabet vâki olacaktır. Bu müstesna piyango sunumunu en ziyade ecnebler takdir etmekte ve seri halinde piyango bileti almaktadır. Bir piyango bileti 4 liraya satılmaktadır. Yüzde elli nisbetin (Devamı 6 ıncı sahifede)

Yugoslavya ile dostluk ve ademi tecavüz misakı

İmza önümüzdeki ay Belgratta.. Misakın metni üzerinde tam bir itilâf hâsil olmuştur

CENEVRE, 9 (A. A.) — Türkiye ve Yugoslavya Hariciye Vekilleri gelecek ikinci teşrinde Türkiye Hariciye Vekilinin Belgrat'a yapacağı seyahat esnasında imzalanacak dostluk ve ademi tecavüz misakının metni üzerinde kat'i surette anlaşmışlardır.

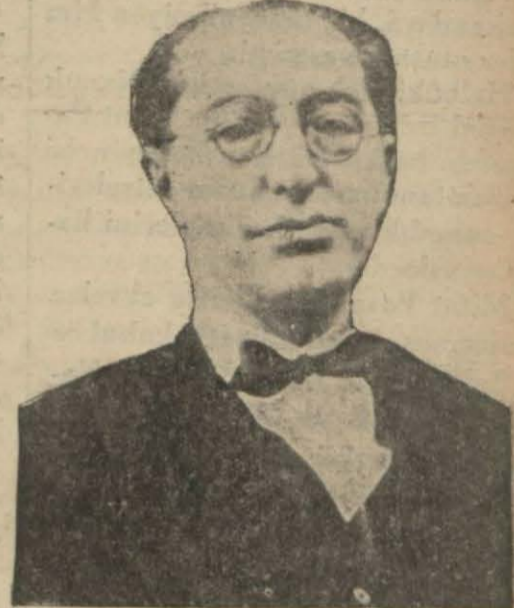
M. Titulesku'nun geliş SOFYA, 9 (Milliyet) — Romen Hariciye Nazırı M. Titulesku'nun 12 teşrinievvel saat 16.54 te Sofyada bulunacakları hakkında Bulgar Hariciye Nezaretine malûmat gelmiştir. Nazır, Varşovadan Viyana ve Belgrat tarihile Sofyaya gelmektedir.

M. Titulesku Dragoman istasyonunda Bulgar Hükümetinin bir mümessili ve Romanyanın Sofya Sefiri M. Stoica tarafından karşılanacak, Sofya istasyonunda bütün nazırlar tarafından istikbal edilecektir. Resmî program tanzim edilmiştir.

M. Venizelos M. Maximos'la konuştu

ATINA, 9 — M. Venizelos dün Hariciye Nazırı M. Maximos ile uzun bir mülâkâtta bulunmuş ve kendisine Türkiye Reisicumhuru Gazi Hazretleriyle Başvekil İsmet Paşa ve Hariciye Vekili Tefik Rüşti Beyle vukubulan mülâkâtı hakkında malûmat vermiştir.

M. Maximos ta bu mülâkattan istifade ederek M. Venizelosu en büyük muhalif fırka lideri sıfatıyla, Korfu'da Yugoslavya Kralı Alexandre ile vuku-



Türk - Yugoslav misakını Belgratta imza edecek olan Hariciye Vekili Tefik Rüşti B.

bulan mülâkâtından haberdar etmiştir.

ATINA, 9 — M. Kondilis ve Hariciye Nazırı M. Maximos dün Korfu'da avdet etmişler ve Kral Alexandre ile vâki olan mülâkâtlarından pek memnun olduklarını söylemişlerdir. M. Kondilis ve M. Maximos iki hükümeti alâkadar eden meseleler hakkında aralarında tam bir noktinazar mütahakkakatı mevcut olduğunu ve Yugoslavyanın yeni Türk - Yunan misakını tasvip ettiğini ilâve etmişlerdir.



ESKİ KANUN BİR ERKEĞİN BIRDEN FAZLA EVLENMESİNE MÜSADE EDERDİ

Yeni hazırlanan büyük afişlerden

Büyük bayram için geniş hazırlıklar yapılıyor

İstanbulda irili ufaklı 200 den fazla tak yapılacak tahmin ediliyor

Cümhuriyetin onuncu yıldönümü 29 Teşrinievvelde başlayarak üç gün memlekette bütün şehir, kasaba ve köylerde, karada, denizde ve havada, gece ve gündüz bütün halkı alâkalandırarak bir coşkunlukla kutlanacaktır. Saltanatın en ağır yükünü çeken, Meşrutiyetin kesmeğini gören İstanbul, cümhuriyetin onuncu yıldönümünü görülmemiş bir şekilde tesit etmek için hazırlanmaktadır. Bu üç günde şehir baştan başa bayraklarla donanarak Türk bayrağının rengini alacak, gece bütün şehir nur içinde ışılayacaktır. Bayramda hemen her nahiyede halk ve teşekküller birkaç tak yapmak için hazırlanmaktadır. Şehir dahilinde ufak büyük iki yüzden fazla tak yapılacak tahmin edilmektedir. Şehrin umumi vaziyetine taallük eden yerler, köprüler, kuleler ayrıca tezyin ve tenvir edilecektir. Üç gün bütün vesaiti nakliyenin nisf ücretle seyrisferi temin edilmiştir. Bütün teşekküller bayram için hazırlanmaktadır. İstanbul sporcularından bir kısmı Cümhuriyet bayramında Ankarada yapılacak Türkiye birinciliklerine iştirak edeceklerdir. Diğer kısmı sporcular kendi formaları ve bütün takımlarile İstanbulda geçit resmine iştirak edeceklerdir. Maarif cümhuriyet bayramında Ankaraya 1000 izci gönderecek. Diğer izciler ve mektepler tam talebe kadrolarile ve yeknesak ka-



Yeni Kanun.

Büyük afişlerden

yafta geçit resmine iştirak edeceklerdir. Cümhuriyet bayramında gençlik ve halk cümhuriyet marşını hep birlikte okuyabilmek için bütün teşekküllerde çalışılmaktadır. Bayramda temsil edilecek eserler, okunacak, destanlar C. H. F. kâtipi ummîliği tarafından tevzi edilmiştir. Diğer taraftan İstanbul tabii köylerde de bayram köy kutulama programı mucibin-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tarihî tefrika: 132

Yıldızdan Ordu Köşüne

Sultan Hamidin culûsu

Mitat Paşada inkisarı hayal, — Sultan Hamit, eski vaatlerini unuttu mu? —Ebuzyiya Tevfik Bey merhum.

Zavallı Mitat Paşa ve arkadaşları olan israr, Abdülhamit Hanım culûsunun ferdasında pek müthiş ve müellim bir inkisarıhayal, hüsrânâmal ile karşılanmışlardır.

O güne kadar husuleti muhakkak bilip fiil sahasına çıkacağı dört gözle gözettileri, sabursuzlukla bekleyip durdukları tatlı vaatlerin en basiti, sadesi, kolay olan şeyin, yani Namık Kemal Beyin mabeyini hümayun başkâtıplığına, Ziya Paşanın başmabeyinciliğine tayinleri hakkındaki vaat bile yapılmamış, yapılmaduktan başka bûsbütün aksi iltizam olunarak o makamlara, hiç bekletilmeyen kim seler oturtulmuştu.

Halbuki kırk gündüzenberi Namık Kemal Bey ve Ziya Paşa, yeni Paşa'nın başkâtibi, baş mebeyincisi olarak tanımlanmışlar, huzur setrelerini, cumaklıklarını, her şeylerini hazırlamışlardır.

Mitat Paşa, kendileriyle evvelce konuşmuş, memnuniyet kabul cevabını almıştı. Bunun üzerine Namık Kemal Beye, Ziya Paşaya da memuriyetlerini söylemiş, tebrik etmiş ve keyfiyeti yarıyağara da işitmiş, öğrenmişti.

Acabı neler olmuş, ne fırladıklar dönmüş te; iş böyle garip, garip olduğu kadar da fena bir tahavvüle uğramıştı?

Herhalde bunu, Sultan Hamit kendiliğinden yapmamıştı. Onu maruf olan ihtiyatkarlığından, vesveseli, mütevehhim halinden hiç beklenilmez, umulmazdı. Abdülhamit, pek iyi bilirdi ki bu zatlar, memlekette yüksek mevkileri olan, millette tanınmış, sevilmemiş muhterem şahsiyetlerdir. Kabulleri için söz verildikten ve âdeti olup bitikten sonra zıttının yapılması, pişmiş aşu soğuk su katmak kabilinden yakışsıkız, yarışıksız, münasebetsiz bir hareket olacaktır. Bundan, yalnız Mitat Paşa ve Kemal Beyin değil, memleketin bütün münevverlerinin müteessir ve münfa'îl olmaları mümkündür.

Sultan Hamit, bütün bu noktaları düşünürdü. Kim bilir, kimler, ne intirikalar çevirmişler, ne fesi satlar dokumuşlar, neler demişlerdi de Paşa'nın fikrini çelmişler, işi ters edivermişlerdi?

Namık Kemal Beyin yerine başkâtabete küçük Sait Paşa demekle maruf Sait Bey ve mabeyin müşürülüğüne de Damat Mahmut Celâlettin Paşanın enişesi İngiliz Sait Paşanın tayinleri, tepeden inme gibi haber alınmakla herkesin parmağı ağzında kalmıştı.

Mitat Paşa, başkâtip Sait Beyi eskiden tanıyordu. Mitat Paşa, vaktile meclisvükela reisi iken Sait Bey, o meclisin başmümeviziyi imiş. Fakat bu tanışıklık sonradan ilerlememiş, suri bir ahbablık şeklinde kalmış!

Sonradan tahakkuk ettiği göre, Sultan Hamide Sait Beyi, Damat Mahmut Celâlettin Paşa tavsiye etmiş ve sadrazam koca Rüştü Paşa da:

—Münasıptır, efendimiz! i bastırması.

Daruşsaade ağalığına getirilen Cemile Sultanın — Mahmut Celâlettin Paşanın zevcesidir. — Başağası Hafız Behrem ağanın da aynı saik ve sebeplerle alındaki tebeyyün etmiştir. Bu zevât, ötedenberi memleketi mutlakiyet idare ve istiptadın taraftarı; garp medeniyetini

İdareî hususiye tarafından alınan vergiler

ANKARA, 9 (Telefonla) — İdareî hususiye tarafından alınmakta olan vergilerin daha mazbut ve daha etraflı bir şekilde bir küll halinde tedvini için Dahiliye Vekâletine çalışılmaktadır.

Vilâyetlerin idaresine dair kanun

ANKARA, 9 (Telefonla) — İdariumümiye vilâyatı dair olan kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkın hükümet meclisi bir lâyiha sevk etmiştir.

M. Daladier döndü

LE BOURGET, 9 (A.A.) — Radikal Sosyalist kongresini kapamış olan M. Daladier, yanında M. Chauteups ile M. Lamoureux olduğu halde dün 17, 28 de buraya geldi.

nin, teceddüdün, meşrutiyetin aleytarı olarak tanınmışlardır.

Ebuzyiya Tevfik Bey merhum, bu garip ve acip hâdiseyi müşahadeyatına ve en mevsk mesmuatına istinaden hikâye ederken; Sultan Hamidin, Namık Kemal Bey yerine Sait Beyi naighan başkâtabete alması meselesi konuşulduğu sırada, şair Ziya Paşanın meşhur darbu meselinin irat etmesine, yani: "Ey-vay ki bu bazedde bizler gene yandık!", demesine karşı, Namık Kemal Beyin: "Kahpe telegi mihrüvefa sanma..." İlh. ceyabile edebi bir tevbihte bulunduğunu söylemiştir.

Ebuzyiya Tevfik Bey, bunu söylemekle beraber gerek Namık Kemal'in, gerek Ziya Paşanın hâdiseden tesirleri, o makamların şaşaa ikbalinden ve maaş ve muhassasatından mahrumiyet için olmayıp mücerret vatan ve millete hizmet aşkıdan münbais olduğunu, her ikisinin merdikâml, rindi derya-dil oldukları cihete maddi, zati menfaatleri hiçe saydıklarını, kendine has bir şivei iltizam tevsk ve beyan eylemiştir.

Hasan Fehmi Paşa merhumunun da, aynı bahse dair bir fıkrası vardır:

1228 tarihinde Alemdar Mustafa Paşa ile arkadaşları Anadolu saraskeri Kadı Abdurrahman ve Bahriye Nazırı Ramiz Paşalar vesair rical taraflarından tanzim olunan ve Osmanlı devletinde "İlk Meşrutiyet", dinilen "Senedi ittifak", Fatih camiinde cuma namazından sonra bütün vükelâ, ülema, rical huzurunda okunmuş, Sultan Mahmudusanî tarafından imza olunmuştu.

Bu senedi ittifak, bir ne i kanun nuesasi demek olup, başlıca yedi şart ile ümürevlette mes'uliyet vükelâ kaidesini kaydıtakvim ederek mutlakiyet idaresini kasrtahdidi eyliyordu. Sultan Mahmut, bunu kabul için, evvelce Alemdara vesair vükelâ ve vüzeraya söz vermişti. Kavlikarar üzere muayyen olan cuma günü hep birlikte Fatih camiine varılmak ve orada okunup imza olunmak icap ettiğinden, ertesi günkü gidis merasimi için Sultan Mahmut Perşembe günü mabeyincilerine emirler veriyordu.

Bu sırada, Paşa'nın eski emekdarlarından müşahip iğri boyun Ömer ağa, yer öperek maruzata ruhsat dilemiş, söz söylemeye müsaa-de buyrulmakla:

—Şevketli Paşa'm! Herhalde irade ve ferman velinimet efendimizindir. Ama, bu "senet", zatı hümayununuzun saltanatınızı bozup istiklalinizi kaybettirecek, sanırım! Kulunuz, bir çaresi bulunsa da yapılmasa daha hoş olacak, diye düşünüyorum!

Demiş. Sultan Mahmut ta cevaben: —Ağa, boyunuz iğri ama, düşüncen doğru! Ne çare ki bir kere söz verildi, geri dönülemez. Maamafiñ sonradan da bir çaresi bulunabilir!

Tarzında idareilisan ile içini açmış, verdiği senedi ileride bozacağını ihlas etmişti. Filvaki aradan çok geçmeden bozmuştu. Acaba Sultan Hamidin de iğri düşünen bir iğri boyun Ömer ağası var mı idi? Bu Ömer ağa, acaba kimdi ki Hünkâra, verdiği sözleri henüz soğumadan sıcakta sıcakta bozdurabiliyordu.

(Devamı var)

Bir bomba daha

BELGRAT, 9 (Milliyet) — Zidani most — Zagreb demiryolu üzerinde tam yük treni geçeceği anda makineli bir bomba infilâk etmiştir. Fakat insanca zayıf olmamıştır. Bomba yalnız demiryolunun mühim bir kısmını tahrip etmiştir. Patlayan bu makineli bomba, Yugoslavya zabıtası tarafından Velibit'e bulunanların aynidir.

Romen askerî manevraları

BÜKREŞ, 9 (Milliyet) — Hâlen, Romanya'da büyük manevralar yapılmaktadır. Bu manevraları Krayova'da idare eden Romen Generallerinden Lazaresku feci bir kazaya uğramıştır.

M. Herriot iyileşiyor

PARIS, 9 (A.A.) Geceyi çok sakın ve rahat geçiren M. Herriot, nekahat devresine girmektedir.

HARICI HABERLER

Konferans geri Kalacak mı?

Şimdilik 16 birinci teşrin tarihi değiştirilmeyecek

CENEVRE, 9 (A.A.) — Silâhları azaltma konferansı bürosu bu akşam top lanacaktır. Birinci teşrinin 16 sinda içti mar kararlaştırılmış olan umumî komisyonun toplanmasının geri bırakılmasına büronun karar vermesi muhtemel görülmüyor.

Görünüşe göre umumî komisyonun 16 birinci teşrinde toplanması hakkında ki karar değiştirilmeyecektir. Bununla beraber umumî komisyonun müzakerelerine yeniden girişmesinin, diplomatlar arasında konuşmaların yeniden başlana cağı zamana rastgelmesi de muhtemel-dir.

Böyle olduğu takdirde umumî komisyonun asıl mesaisinin hiç değişse bir kaç gün sadece teknik meselelerle mühasır kalacağı söylenmektedir.

CENEVRE, 9 (A.A.) — Havas Ajansından:

İngilizlerin silâhları bırakma konferans divanındaki muhabbasi M. Eden dün öğleden sonra M. Paul Boncour ile saimi bir mülakatta bulunmuş ve muma ileyh Almanyanın Londra ve Romadayı son şifahi tebliğatının resmi İngiliz me hafilinde fena tesirler hâsil etmiş olduğunu teyit etmiştir.

Amerikanın vaziyeti

NEVYORK, 9 (A.A.) — Times gazetesinin yazdığına göre Amerika, Almanya tarafından silâhları bırakma konferansında istenilcek herhangi bir silah lanmağa karşı muhalefet edecektir. Hü-kümet dairesi, Hitler'in Cenevredeki müessillerinin vaziyetlerinden çok endişe etmekte ve ileri sürdüğü fikirlerin sadece bir tecrübe balonu olmayıp pazartesini günü silâhları bırakma hususunda herhangi bir anlaşma ihtimalini ortadan kaldıracak mahiyette bir program ile meydana çıkabileceklerini zanetmektedir. Versalles muahdesinin maddeleri ile hemen hemen aynı oldukları-na göre, Amerika Alman isteklerine karşı durmak için itilâf devletleri ile hukuk noktasından beraber hareket etmek vaziyetinde kalacaktır.

Müsavilik meselesi

BERLIN, 9 (A.A.) — Volf Ajansı bildiriyor: Silâhları azaltma hakkındaki müzakereleri söz gelişinde Correspondance Diplomatico - Politique Allemange gazetesi şu sözleri yazıyor: Almanya bugün başlayan müzakerelerin iyi bir surette neticelenmesini sağlama bağlamak için elinden geleni yapmıştır. Sınırlılık, korku ve telâş göstererek, siyasi buhran tehdit ve tehlikeleri karşısında bile geriye çekilmiyerek hükümet üzerinde bir tazyik yapmağa çalışan Fransız gazetelerinin manevraları dikkatle takip edilecek olursa, vucudde getirilmek istenen, yüksek sulh eserinde başarılmaya sed çeken hakiki engeller kolaylıkla sezilmiştir.

Müsavil ve emniyet temelleri üstüne kurulmuş bir sulha taraftar olanların hepsi bu siyaseti endişe ile karşılayacaklardır.

Harp borçları

Amerika ile İngiltere arasında müzakereler başladı

LONDRA, 9 (A.A.) — Harp borçlarına ait Amerika hazinesi ile İngiltere heyeti arasında müzakereler resmen bugün başlayacaktır. Bu müzakereler hakkında yazı yazarın nadir İngiliz gazeteleri, resmi mahafilin derhal bir neticeye varılacağı hakkında pek az ümitleri olduğunu kaydetmekte, fakat 15-12 takzîtiden evvel bir Modus Vivendi hazırlamak üzere kat'i karar verilmiş bulunduğunu ilâve etmektedirler.

Bir İngiliz denizaltısında infilâk

LONDRA, 9 (A.A.) — 1-26 denizaltı gemisi cumartesini günü İskoçya kıyılarında Paterson kanyalıklarına oturmuş, sonra yüzürlükere kendi kendine cambealtau limanına gelmiştir. Fakat bu limana gelir gelmez makine dairesinde bir patlama olmuş, iki kişi ölmüş, 3 kişi çok ağır surette yaralanmışlardır. 1-19 denizaltı gemisi de aynı zamanda kara-yaya oturmuşsa da yüzürlümüştür.

Kadın gazeteciler casus mu?

PARIS, 9 A.A. — Cenevreden Matin gazetesine bildiriliyor: Gazetede Lausanne'da bir kadın muhabiri Hasat yortusunun yapılmış olduğu Augsburg'a gitmişti. Bu muhabiri Paris gazetelerinin birinin bir kadın muhabiri ve diğer 5 Amerikalı kadın ile bir likte orada tevkif edilmiştir. Hapishane den çıkarak dönen muhabiri üçünün de hapishanedan salın günkü çıktığı olduklarını ve orada kendilerini casuslukla ithamla suçladıklarını bulduğunu söylemiştir.

Kendisine hapishanedan çıkarken mevkuuffiyetin haklı olduğuna dair bir beyanına imza ettirilmişti.

Almanya'da iki hükümet birleşti

BERLIN, 9 A.A. — Meclis'in Sterlitiz hükümeti ile Mecklemburg-Schwerin hükümeti 1 - 1 -34 ten itibaren birleştirilmiştir.

İki hükümetin birleşmesi muamelesi, Hitler'in iş başına geçtiğindenberi ilk defa oluyor.

İktisadi ve idari işleri kolaylaştırma sebeplerinden alınmıştır.

Dava Berline Naklediliyor

Reichstag davasının neticeleri çıkarılıyor?

LEIPZIG, 9 (A. A.) — Wolff Ajansından:

Reichstag yangını muhakemesine istisrak edenlerin hepsi Berline gitmek için bugün Leipzig'den ayrılmaktadır.

Moskova 9 A.A. Tas Ajansı bildiriyor: Dünya matbuatı Leipzig muhakemesinin son celselerini hararetle mevzu bahis etmekte devam ediyor.

İngiliz gazeteleri, Leipzig muhakemesinin Berline tekrar başlamak üzere inkıtamı tekkik ederek davada yeni hiç bir şey ortaya çıkmadığını yazmaktadır.

Morning Post diyor ki: "Büyük bir komünist sulkaat teşkilatını meydana çıkaracağı ümit edilmiş olan bu dava hiç bir şey göstermemiş ve Torgler yangın hâdisesinde kat'iyyen methal-dar olmadığımızı ispat eylemiştir."

Daily Express, Dimitroff'un muhakeme salonundan uzaklaştırılması meselesini mahakim tarihinde en çirkin bir hâdiseye teşkil ettiğini yazmaktadır.

Times gazetesi de aynı suretle diyor ki:

"Dimitroff'un uzaklaştırılması adale-t bitarafılığının prensiplerine tamamille muhaliftir. Kanun adamları bu-nun hakkında kat'i bir protesto vermişlerdir."

Çekoslovak Prager Tageblatt gazetesi şöyle yazıyor:

"Dimitroff'un isticabı neticesinde muşmaileyhin Reichstag yangınına istisrak ettiğine dair hiç bir delil elde edilememiştir. Ve mahkeme Torgler'in maznuniyetini en ufak bir nisbet dahilinde de olsa tespit eyleyememiştir."

İsveç gazeteleri şahittir ifadele-rini tekkik edecek Torgler'in ve diğer Bulgarların maznuniyetini tespit edecek mahiyette olmadıklarını kaydet-mektedirler. İsveç efkâr umumiyesinin müttelik kanaatine göre dünya şimdiye kadar böyle bir adalet komed-yasına asla şahit olmamıştır.

Amerikan New Republic mecmua-sı diyor ki:

"Komünist maznunların cesareti ve sürati itikalleri muhakemede takip olunan maksadı açığa vurmıştır. Muhakeme Nazilerin muhakemesi mahiyetini almış ve maznunlar ittihatçı olmuşlardır."

Fransa gazeteleri, Dimitroff'un mahkeme salonundan çıkarılmasını maznunların en sarih haklarını ihlâl edici bir hareket suretinde karşılamakta ve bu hareketin ittihatçı vaziyetine giren maznunun sesini boğmak maksadile yapıldığını yazmaktadır.

Temps gazetesi diyor ki:

"Torgler'in ifadesinden muşmaileyh aleyhinde en ufak ciddi bir delil bulunamamıştır."

İtalyanların Tuna muhtırası

Muhtıra hangi esaslara istinat ediyor?

ROMA, 9 (A.A.) — Tuna memleketlerinin bellerini doğrultup kalkınması hakkındaki İtalyan muhtırası şu temellere dayanıyor:

1 — İki tarafî anlaşmalar yapılmaması,

2 — Tuna boyundaki memleketlerin yetiştirildikleri zahirenin ve sair ziraat mahsullerinin ruçhanlı muameleye tabi tutulması,

3 — Avusturyadaki sanayi istihsalât hakkında ruçhanlı muamele tabiki,

4 — Tuna memleketlerinin ticaret müvazenelerinin düzeltilmesi ve ihracatlarının çoğaltılması,

5 — Tuna memleketlerine ait nakliyatın bu memleketlerdeki tabii yollar vastasiyle yapılması için tedbirler alınması,

6 — Tuna memleketlerinin tedhiye müvazenelerinin düzeltilmesi.

Bir vapur pervanesini kaybetti

SAN FRANCISCO, 9 (A.A.) — Texman vapuru, Baltimore'a giderken Santa Barbara (Kalifornia) açıklarında pervanesini kaybettiğini haber vermiştir. Birçok gemiler yardıma gitmişlerdir.

Kral Zagu'nun yıldıönümü

TIRANA, 9 (A.A.) — Kral Zagu'nun doğumu yıl dönümü münasabeteyle büyük teşahürler yapılmıştır.

Halk, kralı ve kral ailesini alkışlamıştı.

M. Mussolini filoyu görmeğe gidiyor

ROMA, 9 (A.A.) — M. Mussolini, Atlas Okyanos'u'nda yaptıkları gezintiden dönen harp gemilerini görmek için Civitavecchia'ya gitmiştir.

Yeni bir denizaltı gemisi

TARAN, 9 (A.A.) — Tecrubeleri yapılmakta olan Smeralde denizaltı gemisi 88 metre derinliğe kadar dalmış, İtalyan tezgâhlarında yapılmış aynı sırfat denizaltı gemilerinin şimdiki kadar kazandıkları rekorların hepsini kırmıştır.

SON DAKİKA

On vali, kırka yakın kaymakam şarka nakledilecek

ANKARA, 9 (Telefonla) — Şarkta üç senelik mecburi hizmet bitirenlerle diğer vilâyetlerimizde henüz şarka gitmemiş olanlarda 10 kadar vali ve 40 a yakın kaymakamın nakilleri Dahiliye vekâletince takarrür etmiştir. Tokat vali vekili Recai Beyin mezkûr vilâyete as leten tayini de kararlaştırılmıştır.

Af kanunu hazırlanıyor

ANKARA, 9 (Telefonla) — Adliye Vekâleti af kanun lâyhiasına hazırlamağa başlamıştır.

Dahiliyede hazırlanan eserler

ANKARA, 9 (Telefonla) — Dahiliye vekâleti şehir ve köylerin zin adlarını doğru bir tarzda yazan bir köy adları kitabı tertip ettirmiştir. Vekâlet memleketinde mevcut 519 belediye hakkında malûmatı ihtiva eden resimli bir eser bastırılmıştır.

Ajans mümessillerine ziyafet

ANKARA, 9 (Telefonla) — Ajans mümessilleri bu sabah şehrimize geldiler. Anadolu Ajansı bu akşam şerefilerine bir akşam ziyafeti vermiştir.

Dairelerin kırtasiye ihtiyacı

ANKARA, 9 (Telefonla) — Müvazenei umumiye dahilinde dairelerin kırtasiye ihtiyaclarının tedarikine dair olan kanuna mümiye lâyiha maliye ve bütçe encümenlerinden geçerek heyeti umumiye ye sevk olunmuştur. Bu lâyhaya göre Maliye vekâletince mübayaalanan bütün kırtasiye ve tabii levazımınun maliyet fiyatlarına ve nakil masrafları karşılayarak yapılan zamandan hakiki sarfiyatıya göre tahsil olacak tasarruflar ve menafiden bir buçuk milyon lirası bu işler mahsus olmak üzere mütedahil sermaye ittihaz edilecektir. Bu sermaye hududu dahilinde Maliye vekâleti devaire icap eden miktarda kırtasiye alacaktır.

Cumhuriye bayramı için hazırlık

EDİRNE, 9 (A.A.) — Cumhuriyetin onuncu yıldönümü için yurdun bu şirin köşesinde de günlerden beri yapılmakta olan büyük hazırlıklar gönülden ve içten taştan bir istekle her gün bir az daha faaliyet çerçevesini genişleterek hararetlenmektedir.

Türkiyede ecnebi kitapları çok okunmaya başladı

Yeni nesil gençleri okumuyor.. diyenler iftira ediyorlar

Edebiyatı edilecekler, ikide bir vesile düşürüp, ortaya atarlar:

— Efendim, yeni nesil okumuyor! Ve bu iddiaların haklı göstermek için, bundan otuz kırk sene evvelki devre tesadüf eden kendi gençliklerinden bahsediler:

— Biz, böyle mi idik? Biz bunlar gibi mi idik? İlimizde en az bir ecnebi lisanı öğrenmeyen hemen de yoktur. Halbuki bugünün gençleri...

Büyük edebiyat üstatlarımız bu yüksekten alan sözlerini eski bir kitap tezgâhtarım ağzından tekkiz edeceğim hatırdan geçmemiştir. Ne yapayım ki, kitap satışları hakkında bu emektar adamın hiç olmazsa Cenap Şehabettin Beyden daha sağlam bir fikir olduğuna kanaatim var.

Haşef kütüphanesinde tanıştığım tezgâhtar Kostaki Efendi, üstatların kanaatine ayrılarak diyor ki:

— Türk gençleri, çok okuyor. Hem de iyi şeyler okuyor. Ben, kırk beş sene denberi Beyoğlunda kitap satıcılığı yaparım. Elimim altından milyonlarca kitap geldi, geçti. Hangi kitapları kimsin alır, kimler okur, hangi devirde hangi kitaplara rağbet edilir. Hemen de ezbere bilirim.

"Vaktile Beyoğlunda kitapçılık etmek çok tehlikeli bir işti. Bir curnalla adamı aylarca karakol karakol dolandırırdı. Sık sık dükkânları basılır, şüpheli kitap var mı, diye araştırmalar yapılırdı. Şüpheli kitap mı? Allah göstermesin... Kimin haddine düşmüştü şüpheli kitap bulundurmak?.. Anı, insanın dostu varsa düşmanı da var. Onun için daima tetikte bulunurdum. O devir de müsterilerin, Beyoğlundaki kitapçılara serbestçe girmesi acaba mümkün mü idi?"

"Türkü türlü kıyafetlere girmiş hafiyeler, kitapçı dükkânlarının önünden ayrılmazlardı. Ya içeri girerken, ya dışarı çıkarken bu hafiyelere mutlaka rastlanırdı.

"Mabeyinden korkusu olmayan kodaman paşaların evlatları bile, çok defa, kendileri gelmez, ısmarladıkları kitapları ağaları ile aldırırdı."

"Şimdi öyle mi ya!.. Rafırl dolusu kitap... Beğen beğen all... Ne hafiy korkusu var, ne karakolda dayak... "Benim tecrübeme göre, bugünkü Türk gençleri, eski Jön - Türklerden hiç olmazsa yüzde yetmiş fazla kitap okuyorlar. Bundan 30 - 40 sene evvel Beyoğlunda üç beş kitapçıdan ibaret-

— "Tünel başında Vafiyadis, Vays, İstiklâl caddesinde Oktael, gene Tünel başında Arnavut Kristodlo ve daha ulefa tek tek bir iki kitapçı... Hepsi bu kadardı. Şimdi ise, tamam bir Beyoğlu tapçıdır. Bir taraftan da yeni yeni dükkânlar açılıyor. Kitapçıların çoğunda fransızca kitap satılır. Yalnız almanca ve yalnız ingilizce kitap satan kütüphaneler de var..."

Kostaki Efendiye sordum: — Gençler, en çok hangi dilden kitap okuyorlar?

— Tezgâhtar iki üç saniye kadar durakladıktan sonra, cevap verdi:

— Fransızca kitaplar, her zaman öğütiklerden fazla aranır!

— Fransızca sonra?

— Eskiden almanca gelirdi. Bu senerler dikkat ediyorun, ingilizceye merak kırdınlar gençler çoğaldı. Felsefe kitaplarına bundan yirmi yirmi beş sene evvel kimsa rağbet etmezdi. On sene var ki, felsefe ve sosyalizme ait eserler aranır oldu.

"Üniversite talebesi, hele Tıp Fakültesi gençleri, meslek kitapları bayılıyorlar. Fakat bunlar çok pahalı olduğu için, satın alabilenler pek azdır."

Kostaki Efendi, bana bir sır da ifsa etti:

— Bizim Beyoğlunda — bu kenar tabiri — eskiden türke kitapçısı değildi. Yani ya, satılmadı. Nümele' bir kaç tane bulundurduğum günler olurdu. Fakat müşteri çıkmağı için bir daha getirtmedikti.

"Yeni harfler çıktıktan sonra, küçük tecrübe yapalım, dedik. Başkayı alıp raflara dizdik. Şaşılacak şey... Ayına varmadan hepsi satıldı. Hem de alırlar Türkler değil, Frkaler... Biliyor musunuz ki, tnaardıkları içinde pek çok ecnebi yeni harfler kınca türkçeyi bülbul gibi öğrenler."

Kostaki Efendi, ecnebi dillerde okunan kitapların pahalı satıldığı hakkında şikâyetleri yerinde bulmuyor:

— Frank hesabı satış yapıyor. Bir Fransız frangının bugünkü tutarı 5 Liruz 25 paradır. Bizim satış fiyatımız 10 kurus... Posta parası fiil çıktiktan sonra bütün kazancını frank başına elli beş para..

Kostaki Efendi diyor ki:

— Devir değiştirilcek okuyucular değişiyor... Otuz kırk sene evvel Ksavye dö Montepenin romanları kitap kapışa giderdi. Sonra And Törve, Mopassan fiân çıktı. "Lamartin, in Graziella" sını az mi satması bir zamanlar?... Şimdi, se Lamartineranyon, ne Hugo, ne de Korney... Çıkacak kitaplar hepsini bastırıldı."

Peki Kostaki Efendi. Sizden bir şey daha sorayım: Mesela kütühanenizde japonca bir eser araştırmak bulabilir miyim?

Kostaki Efendi, güldü: — Değil bizde, bütün kütüphanelerde de değil. Yalnız bir tek japonca kitap bulunamaz mı?

"Hattâ tuhaftır, bir zat vardı, çocuklar gelir gider, bizden japonca eserler arardı. Sonradan bulduğunu zannıyordum. Belki de sefarethane vasıtasile getirtmiştir. Diyeceğim şu ki Fransızca, almanca, ingilizce, italyanca, biraz da rusca ve romence... dört iltizam başka İstanbulda ecnedilden kitap bulunmazsınız."

Kostaki Efendiye: — Allaha ismarladık Beyoğlunun eski kitap tezgâhtarları! diyecek olsanız Sözü mü kesti:

— Yok... dedi, hak yemesini mem. Benden eskisi var: Ankara desinde gözüklü Yuvanidi Efendinin tamam 65 senelik kitapçıdır...

M. SALAHADDİN

Tırpan

Muhtar ve bekçi

Şükrü Kaya Beyefendiye

Yeni yıla muhtarsız gireceğiz. Bir iki ay sonra belediyeler haklarını muhtarlardan istidat ederek istiklallerine sahip olacaklardır.

Yeniçeri teşkilatı zorbalık devrinin timsali idi. İmam, muhtar ve bekçi teşkilatı ise göçebelik ve kabilelik devrinin Cumhuriyet idaresine kadar devam eden iskeletidir. Fert ve devlet muayyen anlaşma şekli ile birbirlerine hak ve kuvvet verirler. Ferdin hakkı, devletin kuvveti hükümet teşkilatında karşılanır. Bir zamanlar geri meleketter için ideal şekil olarak sevilen liberal ve demokrat hükümet sistemleri bugün iflâsa doğru gidiyor. Dünyanın her tarafında milli maksatlara göre kuvvetli halk hükümetleri teşekkül ediyor. Devlet makinesini teşkil eden ikinci ve üçüncü derecedeki hareket vasıtaları aynı tornada, aynı tesviyede, aynı döküme olmadığı takdirde o teşkilat emniyetle işliyemez.

Biz devlet sistemini bugünkü siyasî nazariyeleri üstünde yepyeni bir şekilde kurduk. Fakat idare ve cemiyet teşkilatımız aksayan tarafları hurda bir makine halinde.

Evkaf, muhtarlık ve bekçi bugünkü yepyeni devlet teşkilatında sırttan, tamir kabul etmez enkazdan ibarettir.

(Feodalite) devrinin bugünkü hayatımıza karşın bu küflü mirası Çenberlitaş, Kızkulesi gibi karşımıza dikilmiş duruyorlar. Çenberlitaş tarihi bir kıymeti var, Kız kulesini zevkle seyretmek mümkündür. Fakat Evkaf, bekçi ve muhtar gibi bugünün şehir ve medeniyet hayatında hikmeti, mânası, kalıymın korkuluklara ne sebeple yer verelim.

Muhtarlık teşkilatı belediye olan yerlerde kalkıyor. Teşekkür ederiz. Fakat onlarla beraber bekçi teşkilatını da şehirlerden söküp çıkarmak behemehal lazımdır. Bir adam ya memur olur, kanunu temsil eder yahut nafakasını şunun bunun sadaka kabilinden verdiği bahşla çıkaran bir ecir olur. Eğer kanunu temsil eden bir memur olan hakkını hükümet verir. Eğer aynı hizmetini gayrimuayyen bir ücret mukabilinde kabul eden adamsa ona da kanunu temsil hakkı verilmez. Bu itibarla bekçinin ne de halk nazarımda ehemmiyeti ne de hükümet içinde kıymeti yoktur.

Asayiş ve emniyet vazifesi polise verilmiştir. Şehrin nizamı belediye ile polis müsterek mes'uliyeti altındadır. O halde halkın istemiyerek verdiği beş on kuruş muhtabende hiç bir mes'uliyeti olmayan adamları bekçi diye kollanmaya ne lüzum var. Eğer emniyet teşkilatını kuvvetlendirmek arzu edilirse bekçiler hesabına halktan toplanan para herhangi bir vergiye zam suretinde tahsil edilir ve bunla polis kadrosuna ihtiyaça göre memur alılır.

Her semtte, her mahallede kapı kapı dolaşır sadaka gibi beş on kuruş toplamaktan başka işleri olmayan ve bugünün idarî teşkilatında yer, kıymeti bulunmayan bir adamın muhtarlarla beraber terhis edilmeleri çok muvafıktır. Avrupadan henüz gelen muhterem Dahiliye Vekilimizden bunu rica ederiz.

Burhan CAHİT

Pollste

Baloncu Remzi

Meşhur sabıkalı yankesicilerden Baloncu Remzi bundan iki gün evvel müteakik Hakkı Beyin cebinden 52 tane Osmanlı Bankasının banknotlarını çalarak kaçmıştır. Hakkı Beyin zabıta verdiği eşkal üzerine Emniyet Müdürlüğü ikinci şube yankesicilik memurları Baloncu Remziyi yakalıyorlar paraları meydana çıkarmışlardır. Baloncu Remzi evrakile birlikte adliyeye verilmiştir.

Köylü sigarası satarken..

Malta çarşısında Şekerci Hanında oturan Ferhat isimdeki bir şahıs bu civarda köylü sigarası satarken görülmüş ve üzerinde 21 pakette yakalanmıştır.

Çocuğu otobüstün itince..

Fenerde oturan Zekeriya Efendi polise müracaat ederek 6 yaşındaki kızı Sabahati 3336 numara otobüstün biletçisinin iterek yere düşürdüğünü ve ağının kırılmasına sebebiyet verdiğini iddia etmiştir. Biletçi yakalanmıştır.

Dikkatsizlik

Çubukluda oturan İlyas Efendi Sultanahmet aygır deposu müdürlüğü civarından geçenken o civarda telefon tellerini tamir etmek olan Hrnt ve Nurettin Efendilerin kazaan düşürdükleri kiremit parçası ile başından yaralanmıştır.

Ekonomi

Sanayiciler Heyeti gitti

İktisat Vekili bugün heyeti kabul edecek

Sanayi birliği namına İktisat vekâletine temas etmek ve muhtelif sanayi zümrelerinin tesbit edilen dileklerine nazaran muafiyet meselesi hakkında teşebbüsatta bulunmak üzere Nazım Nuri Beyin riyasetinde seçilmiş olan üç kişilik heyet dün akşamki trenle Ankara'ya hareket etmiştir. Heyet, bugün Ankara'da İktisat vekili Celâl Beyefendi tarafından kabul edilecektir.

İstanbul mmtakası sanayi müdürü Refik Bey de, dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

Odada mezuniyetler

Ticaret odası umumi kâtiibi Vehbi Beyin mezuniyeti bitmiş ve vazifesine devamı başlamıştır. Şimdi oda tetkik ve istihbarat şubesi müdürü Müderris Hakkı Nezih Bey izin almıştır.

Almanya'dan ithalatın depozito ücretleri

Almanya ve Fransadan klearing olarak yapılan ithalatta tacirlerimiz malın bedelinin yüzde onunu Cumhuriyet Merkez Bankasına depozito olarak yatırmaktadırlar. Bundan sonra malın yüzde beşinin yatırılması iktifa edileceği ve bedeli iki yüz liraya geçmiyen mallar için depozito aranmayacağı ve şimdiye kadar alınmış olan yüzde 10 depozito akçelerinden nisfının sahiplerine iade olunacağı haber verilmektedir.

Vapurda bulunan esrar

Rusya'dan gelen Üsküdar vapurunda bir miktar esrar bulunmuş ve Zihni Bey isminde biri sekizinci ihtisas mahkemesine verilmiştir. Bu davaya dün devam edilmiştir. Maznun, vapurda İskenderiyede yapılan aramada bir miktar esrar bulunmuş olduğunu, burada bulunan esrarın onun bakiyesi olması muhtemel bulunduğunu söylemiştir. Vapurun çarkıcısı Arif Efendi dinlenmiş ve kaptan İsmail Beyin müdafaa şahidi olarak celbi için muhkeme ayın 23 üne bırakılmıştır.

İş Bankasının Üsküdar şubesi

İş bankasının Üsküdar şubesi yakında açılacaktır.

Tiftik rekoltesi

Bu seneki tiftik rekoltesi 40 bin balye tahmin edilmektedir. Sovyetler piyasamızdan külliyyetli tiftik alacakları haber verilmektedir.

Ödünç para veren müesseseler

Ödünç para veren müesseselerin ticaret mürakipleri tarafından teftişine başlamıştır. Bu arada beyanname veremeyen müesseselerle veresiye eşya satarak faizcilik yapan müesseseler de tesbit edilerek muhakemeye verileceklerdir.

Pirina ticareti

Ticaret odası idare heyeti, dün öğleden sonra içtima etmiştir. Bu içtimada İstanbulda Pirina ticaretiyle istigal ettiğini söyleyen bir maznunun ifadesinden bahisle böyle bir ticaret mevcut olup olmadığı hakkında ihtisas mahkemesinden odaya yazılan tezkere okunmuştur. Neticede Pirina ticareti diye bir ticaret olduğu yolunda mahkemeye cevap verilmesi kararlaştırılmıştır. Malum olduğu üzere zeytinyağı, zeytinden çıkarılmaktadır. İlk yağ çıkarıldıktan sonra kalan zeytin kabukları depolarına prime ve bunların ikinci bir tasnifinden geçirilerek suretinde istihsal edilen ve birincisi kadar nefis olmayan yağa da Pirina yağı denilmektedir. Mahkemeye verilecek cvapta bu tafsilat ta bildirilecektir.

Muğlada yeni sene tütün

MUĞLA, 9 (A.A.) — Tütün kumpanyaları eksperleri tütünlerin evsafını tetkik ve yeni sene mahsulünü tespit etmeğe başlamışlardır.

Eski sene mahsulünden şimdiye kadar 1500 balya tütün satılmıştır. Yeni tütünlere balya haline konmuştur. Fakat henüz piyasa açılmamıştır.

Giresunda findık

GİRESUN, 9 (A.A.) — Dün borsada 60 kuruştan 64 on paraya kadar 375 çuval findık işi, 13 kuruştan 29 kuruşa kadar 915 çuval yaş kabuklu findık satılmıştır.

Kadastro işleri

Şehrimizde tetkikatta bulunmakta olan Tapu ve Kadastro umum müdürü Cemal Bey dün de Tapu idaresinde meşgul olmuş, yeni teşkil olunan Kadastro postallarının birinci ve ikinci komisyonları reislerinin ve Tapu memurlarının işbirliğiyle yapılan toplantıda Kadastro postallarının kadastro yapılacak olan mahallerde ne suretle çalışacakları ve şimdiye kadar yapılan işler görülmüştür.

Bir kadın ağaçtan düştü

Beylerbeyinde Küplücede oturan 50 yaşlarında Münire Hanım evinin bahçesindeki incir ağacına çıkarak kazaan düşmüş ve ağır surette yaralanmıştır. Münire Hanım Zeynep Kâmil hastahanesine kaldırılmıştır.

Maarifte

Fakülteler Yerleşiyor

Tamirat ve tadilatın üçte ikisi bitirildi

Türk Üniversitesi bütün fakültelerinde 5 teşrinianide tedrisata başlanacaktır. Ainan tedbirler sayesinde üniversitedeki bütün tertibatın ve yapıların tamirat ve tadilatın bu tarihe kadar ikmal edileceği ve müsterek tedrisata başlanabileceği muhakkak görülmektedir. Yeni Türk Üniversitesi yepyeni bir muhit ve şerait içinde faaliyet sahasına girecektir. Üniversitede yapılacak olan tamirat ve tadilatın üçte ikisi ikmal edilmiştir.

Edebiyat Fakültesi Zeynep Hatun konasına tamamen yerleşmiştir. Hukuk Fakültesi de Edebiyat Fakültesinin yanına yerleşmek üzere.

Tip Fakültesi için Bekiraga bölüğü yeniden yapılmakta olan teşrihanenin büyük bir kısmı bitmiştir. Gene fakülte için Cerrahpaşa, Haseki ve Gureba hastahanelerinde yapılan kırsmlar yakında bitecektir.

Kız lisesine leyli almacak talebe

İstanbul Kız Lisesinde bir kısım talebenin mektebe leyli olarak alınması için hazırlanmaktadır. Mektebin olan bir kısmını işgal eden Erkek Muallim mektebi bu kırsmları tahliye edecektir.

Açıkta kalan ortamektep talebesi

Açıkta kalan ortamektep talebelerinden bir kısmı dün gene Maarif Müdürlüğüne müracaat etmişlerdir. Bunların muhtelif mekteplere yerleştirilmelerine çalışılmaktadır.

Tıp ve Fen fakülteleri imtihanları

Tıp ve Fen Fakültelerinin imtihanları ikmal edilmiştir. Edebiyat ve Hukuk Fakülteleri imtihanları da aynı on beşinde ikmal edilecektir. Bu sene Hukuk Fakültesi imtihanları çok sıkı yapılmıştır.

Tıp fakültesi son sınıf talebesi

Tıp Fakültesi son sınıf talebeleri dünden itibaren tatbikatla bulunmak üzere hastahanelere tevzi edilmişlerdir.

Her fakülteden 150 talebe Ankara'ya gidecek

Cumhuriyet Bayramında üniversiteden her fakülteden seçilecek 150 kişilik bir grup, bir profesörün riyaseti altında Ankara'ya gidecek ve yapılacak geçit resmine iştirak edecektir.

Mekteplerde kooperatifler

Yeni ders senesinin başlaması dolayısıyla ilmekteplerde talebe kooperatifleri de faaliyete geçmiştir.

Bu sene Maarif müdürlüğü ilmekteplerdeki talebe kooperatiflerine fevkalade ehemmiyet vermektedir. Kooperatiflerin istifadesi neticeler vermesi ve talebeyi tasarrufla alıştırması husus daima göz önünde tutulacak, müfettişler tarafından sık sık teftiş ve mürakabe edilecektir.

Vilâyette

Malî teşkilât

Bu teşkilattan beklenen gaye nelerdir?

İstanbul yeni maliye teşkilatı hemen hemen bitirilmiş gibidir. Yeni teşkilatta iş başına çok değerli ve genç, yüksek tahsilli memurlar getirilmiştir. Bu memurlardan büyük istifadeler beklenmektedir. Bu memurların yanlarında da gene en aşağı lise mezunu olarak tayin edilmiş memurlar verilmiştir. Bu memurların iyi birer maliyeciler olabilmeleri için çalışılacaktır. Yeni teşkilattan gaye vergilerin kusursuz, mükellef ve hazine hukuku gözetilerek tahakkuk ve tahsil, vergilerin geriye kalmamalarının teminidir.

Bu itibarladr ki, yeni teşkilatta lüzum görülmüş, geniş mekiyasta yapılan tetkikatta iş başına senelece defterdarlıklarda tecrübelerinden istifade edilmiş zevat getirilmiştir.

Teşkilat neticesinde varidatın daha artacağı kat'î şekilde ümit edilmektedir.

Başvekilimizin teşekkürü

İstanbulun kurtuluş bayramı münasebetine Vali ve Belediye Reisi Mehmet Bey tarafından Başvekil İsmet Paşaya çekilen telgrafa dün İsmet Paşadan şu cevap gelmiştir:

"Kurtuluş yıldönümünün muhterem İstanbullulara kutlular, bu vesile ile hakkımda gösterilen duygulara teşekkür ederim efendim."

Ziraat sergisi

Vilâyet Ziraat Odası dün toplanmıştır. Bu toplantıda bu ayın on dokuzunda açılacak olan ziraat sergisi hakkında görüşülmüştür. Odaya vâki olan müracaatlarda hazırlıkların bitirilemediği bildirilmiştir. Bu itibarla serginin Cumhuriyet Eayrının günü açılması konuşulmuşsa da henüz bir karar verilememiştir.

Yeni fuhuş talimatnamesi

Yeni fuhuş talimatnamesinin tanzim edildiğini yazmıştık. Haber aldığımız göre nizamname de çıkmıştır. Bu nizamnamenin tatbiki ile şimdi ki vaziyet son derece ıslah edilmiş olacaktır ve bazı hastalıkların önlerine geçilebileceği gibi söylemekte olan bir takım yolsuz işlerin de önlerine set çekilmiş olacaktır.

Mahkemelerde

Fabrikayı Nasıl yapmış?

İranî Fethat Ali Efendi aleyhindeki dava

Belediye Yedikulede Kirışhane caddesinde halı yıkama fabrikası sahibi İranî Fethat Ali Efendi aleyhine on bin liralık bir tazminat davası açmış, ayrıca fabrikasının yıkamasını da istemiştir.

Anlaşıldığına göre, İranî Fethat Ali Efendi kale duvarını delmiş, hendeği ta dil etmiş ve fabrika yapmıştır. Şimdi Belediye bu işten dolayı on bin lira tazminat istemektedir, ayrıca fabrikasının yıkamasını ve duvarla hendeğin eski hale getirilmesini talep etmektedir.

Mahkeme keyfiyeti ehlivukufa havalere etmiştir.

Eroin

Dün Ağırceza mahkemesinde İstiprati, Hristaki oğlu Yugoviç, Yorgi Bakalci oğlu, Dimitri isiminde dört kişilerin eroin kaçaklığından mahkemelerine başlanmıştır.

Bunlar cürümlerini inkâr etmekte. Muhakeme şahit celbi ve tahkikatın tevsi için başka güne bırakılmıştır.

Zorbalk davası

Kumkapıda Melâhat isiminde bir kız zorla sandallarıyla alarak Hıyriszadayaya götürün ve orada tecavüzde bulunan Faik ve Aşirin dün gizli olarak Ağırceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmıştır.

Bir cinayet

Süleyman isiminde bir adamı öldürmekten suçlu ve giyaben muhakeme edilmekte olan Mustafa dün Ağırceza mahkemesinde 15 sene hapse mahkûm edilmiştir. Mahkeme Mustafa hakkında tevkiif müzekkeresi iddar etmiştir.

Haritaları taklit

İstanbul Belediyesi ikinciceza mahkemesinde Foto Fransa sahibi Jean Vaynberg Efendi aleyhine bir dava ikmal ederek Belediyenin yaptırdığı İstanbul haritasını taklit ettiğinden ceza verilmesini ve haritaların müsaderesini istemiştir.

Yapılan muhakeme neticesinde de mahkeme Belediyenin iddiasını sabit görmüş, Vaynberg Efendinin cezalandırılması, haritaların toplandırılması, ayrıca Belediyeye tazminat vermesine karar vermiştir.

Vaynberg Efendinin davayı temiz etmesi üzerine bu karar nakzedilmiş, muhakeme yeniden başlamıştır. Bu muhakemede Vaynberg Efendi için ehlivukufa havalere tevzi edilmesi istemiştir.

Fakat aradan iki celse geçtiği halde Vaynberg Efendi bu parayı verememiş, son celse de Belediye Avukatı Rami Bey Vaynberg'in bu talepten vazgeçmiş addedilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme bu hususta karar itihazını 25 Teşrinievvelde bırakmıştır.

Nazım vapurunda bulunan eşya davası

Birkaç ay evvel Rusya'dan şimanimıza avdet eden Kalkavan zadelere Nazım vapurunda hayli miktarda kürk, şeker, hayyar ve sair kaçak eşya bulunmuş ve suçları şekerleri ve sair eşyayı Teodos limanındaki Sovyet kooperatifinden gemi namına aldıklarını söylemişlerdi. Bunun üzerine mahkeme, bunun mahallen tesbitine karar vermiştir. Bu hususta Hariciye vekâleti vasıtasıyla yapılan teşebbüs üzerine alınan malumat Moskova büyük elçiliğimizden vekâlete bildirilmiş ve vekâlet te büyük elçiliğin tezkeresinin suretini mahkemeye göndermiştir. Dün bu davanın rüyetine devam edilmiş ve bu tezkere sureti okunmuştur. Bunda Rusya'da harici ticaretin devlet inhisarına tâbi bulunduğu ve yapılan satışların kimler namına vuku bulduğunun tesbiti mümkün olmadığı bildiriliyordu. Mahkeme, Nazım vapurunun Teodos limanında bulunduğu tarihte vapurda mevcut kaptan ve tayfaların isimleri tasrih edilmek suretinde kendilerine mevzu bahis eşyanın satılmış olup olmadığının yeniden istilama lüzum görmüş, cevap gelinceye kadar muhakemeyi talik etmiştir.

Seyfi Pş. Ankara gitti

Şehrimizde bulunan gümrük muhafaza umum kumandanı Seyfi Paşa, dün Ankara'ya avdet etmiştir.

Küçük haberler

Himayetful Cemiyetine bağlı Anneler Birliği dün mutad içtimasını yapıp Cumhuriyet Bayramında fakir ve kimsiz çocuklara verilecek elbiselerin ölçüleri ve buna ait lüzum gelen hazırlıkları meşgul olmuştur. Avusturyanın Ankara Sefareti Müsteşarı M. Bischoff Paris Sefareti Müsteşarlığına tayin edilmiştir. Ankara'da bulunmakta olan M. Bischoff bugünkü Paris'e gidecektir.

Belediyede

Yeni muhtarlık Teşkilâtı

Belediye mahallelerde tetkikat yaptırıyor

Belediye yeni muhtarlık teşkilatı için hazırlıklarını ikmal etmeğe çalışmaktadır. Bu hususta nahiye müdürlüklerinden muhtarlıkların vaziyetleri ve mahalle idare şekilleri hakkında lüzum görülen bazı malumat istenmiştir.

Diğer taraftan bugün muhtarlık yapılarını da isimleri cabında lüzum olacağı için tesbit edilmektedir.

Bayramda Beyazıt ve Galata kuleleri

Cumhuriyet bayramında şehrin umumî tezyinatından olarak yapılacak tenviratla Belediye meşgul olmaktadır. Bu meyanda Beyazıt ve Galata kuleleri de elektrikle güzel bir şekilde tenvir edilecektir.

Bina yapılan sokaklara parke

Şehirde inşaat son senelede bilhassa Fatihin Edirenkappa'ya kadar olan yarı cadde üzerinde tetkâtif etmiştir.

Bu caddeye amut olan caddeler evvelce burularda bina olmadığından kaldrımsız bırakılmıştı. Şimdi bu yangın yerleri yapılan yeni binalarla dolmuştur.

Belediye imkân nisbetinde bu sokaklara kaldrım yapmağı düşünmektedir.

Taksi durak yerleri

Son zamanlarda taksi otomobilleri gene şehrin muhtelif yollarında müşterileri beklemek ve sair bahanelere durmaktadır.

Belediye bu halin önüne geçmek için durak yerlerinin yeniden tesbitine karar vermiştir.

Bayramdaki fazla tenvirat için tedbirler

Belediye Cumhuriyet bayramında şehirde yapılacak tenviratın fazla olacağını göz önüne alarak bu günlerde bir arıza olması için Elektrik şirketinin nazarı diklatını celbetmiştir. Şirket yapılacak tenviratın dolayı bir arıza olmamasına dikkat edecektir.

Şehir meclisinin teşrinisani içtimaları

Şehir Meclisinin Teşrinisani içtimaları için hazırlıklar başlamıştır. Meclise yapılacak işlerin başında hususi bir komisyon tarafından hazırlanan yeni zabıta belediye talimatnamesi vardır.

Bundan başka Daimi Encümenin ve belediyenin tasdikinden geçen hamallar talimatnamesi de ilk günlerin ruzmanesine konmuştur.

Şehrin süt ve ekmeğe meselesi bilhassa fırınların tahdidinin Mecliste harareti münakaşaları mucip olacağı şimdiden söylenmektedir. Teşrinisani toplantısıyla Şehir Meclisi son senesine girmiş olacaktır. Gelecek sene yeni meclis intihabı yapılacaktır.

Tavuk kolerası kalmadı

Belediye ve Vilâyet baytar müdürlüğü günün müşterek çalışmaları neticesinde İstanbuldaki tavuk hastalıkları tamamen geçmiştir.

Sığırlarda ve beygirlerde esasen hastalık yoktur. Yalnız bandırma ve havlisindeki sığırlarda şap hastalığı olduğu için kordon konmuştur. Son zamanlarda onlarda da hastalık kalmadığı için takyidat kaldırılmıştır.

Belediyenin 10 senesi

Belediye istatistik yıllık hazırlanmıştır. Cumhuriyet bayramında negredilecektir. Belediye Mecmuası da bayram münasebetiyle fevkalade bir nüsha olarak çıkacaktır. Bu nüshada Belediyenin on seneye yaptığı işler fotoğraflarla beraber gösterilecektir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

9 Teşrinievvel 1933

Akşam	Fiataları
İstikrazlar	Tahvilât
İstikraz dahilî 97,25	Elektrik
1933 İstikrazı 95,0	Tramvay
Sark. D. yılları 245	Tünel
D. Muahhedei 53,25	Rihtm
Gümrükler 8,50	Anadolu I
Sayıd mahi 6,50	III
Bağdat 10,35	Müessil
Taskeriye 10,35	52,15

E S H A M

İş Bankası	11,50	Telefon	11,50
Ma	9,50	Bononti	19,25
" " Hamiline	9,55	Terkos	27
" " Müessile	102	Cimento	11,40
Tramvay	48,	İttihat day.	18,
Anadolu Hisse	27,65	Şark day	1,25
Reji	390	Balya	2,05
Şr. hariye	15,25	Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	1206	Praž	15,84
Londra	655'1-2	Viyana	43037
Nyörk	71	Madrid	56525
Briksel	33885	Berlin	198.375
Milano	9	Belgrat	34,6425
Atina	823425	Zlo'i	4,20.25
Cnevre	243875	Peste	3,73.50
Amsterdam	1,17	Bil. res	796750
Sofya	66,33	nos. evra	1061.50

N U K U T (Satış)

Kuruş	Kuruş
20 f. Fransız	1767
1 İsterlin	655
1 Dolar	108
20 Liret	223
2 f. Belçika	117
20 Drabim	24
20 L. İsviçre	818
20 Lira	25
21 Kur. Çek	118
1 Florin	83
1 Şilîe	Av. 24,50
1 Paleta	16
1 Mark	49
1 Zloti	24
20 Ley	0,23
20 Dinar	85
1 Çernoviz	9,22
1 Altın	0,37
1 Meclidiye	0,37
Banknot	2,43

Bulgaristandaki Türkler

Ufak tefek bazı müessif hadiseler oluyor

Razgratta münteşir 15 Eylül tarihli "Karadeniz", gazetesinde okuduğumuzu göre, Büyük harpten sonra Bulgaristanda Rodna Zaştita, Trakya, Makedonya, Kubrat ve saire gibi büyük milli teşekküllerin vücuda gelmesi ekaliyet Türklerinin vaziyeti gündene fenaşmaktadır. Bilhassa köylü Türkler, mutaassıp Şop ve muhacirlerden çok sıkıntı çekmektedirler. Bunlar her fırsattan bilistifade Türkleri tazyik ederek hicrete sevketmeğe mecbur kalmaktadırlar. Hatta bazı ölüme bile sebebiyet vermektedirler.

Müellif haysiyeti

Son günlerde Ankara'ya gelen bir temsil grubunun dağıttığı el ilanlarından birini gördüm. "Bir kavuk devrildi" yi oynuyorlardı. Şu, Musahip zadenin Darülbeydeyi de temsil edilen ve meşhur "Bir kavuk devrildi",sini. eseri meth için lazımgelen her şey yapılmıştı. Hatta rollere çıkacak, müessil B. ve Hanımların ilk defa olarak işitilmiş isimleri de büyük harflerle yazılmıştı, gayet ehemmiyetsiz ve tali bir şey: Müellifin ismi. O müellif ki bu piyesi yoktan var etmek için tam bir senesini vermiş, tam bir sene vesika arayarak, ve alın teri dökerek çalışmıştır.

Piyesi temsil edilen müelliften evvelâ müsaade almak bir kanuni mecburiyettir ve en iptidai bir nezaket işidir. Bundan vaz geçtik.

Piyesi temsil edilen müellife hasıllattan hisse ayırmak gene kanuni bir mecburiyettir. Bu da bertaraf.

Fakat bu sanatkar geçinen insanların, oynadıkları eserin ilanına müellifin ismini koymayacak kadar sanate ve sanatkara karşı nankörlük etmelerine isyan etmemek kabil değil.

Müellifin hakkı, müellif haysiyeti, her nedense hâlâ mevcudiyetini ve lüzumunu havsalamızın almadığı şeylerdir.

Gazetelerin ve mecmuaların, istedikleri yazıyı, sahibine sormadan, istedikleri yerini çıkararak ve hatâta bazan ilâveler yaparak, bu çikarma ve eklemeleri zikre bile lüzum görmeden almak hakkını kendilerinde görebiliyorlar.

Tiyatrocularımız, insan san'atten öğrendikleri bir lâubalilikle, hürmetimize hak kazanmış piyesleri, ötesini berisini kırarak, bir veya iki perdesini tamamen çıkararak, velhasıl adam akıllı maskara ederek oynamakta bir beis görmüyorlar.

Halkevlerinin temsilini haber veren gazete muhabirlerinin yazılarına dikkat ediniz, en küçük role çıkan amatörün, bu işte en küçük hizmeti görülen adamın ismini zikrederler, fakat bu piyes muharririnin ismini bir defa olsun, yanılarak anmazlar.

Halk türkülerinin bestekârları bizce meçhûldür. Halk şiirleri ve manileri, sahibinin ismi zikredilmeden, ağızdan ağıza dolaşarak bize kadar gelmiştir. Bunların arasında Köroğlu gibi, Kerem ile Aslı gibi meşhur destanları da sayabiliriz.

Eseri, cemiyetin müşterek malı telâkki ederek, müellifile âlakadar olmamak zihniyeti acaba bizde eski devirlerden kalma bir itiyat halinde mi devam ediyor? Eğer öyleyse bu kötü itiyatla mücadele etmek ve halkta, sanatkara karşı hürmet ve sevgi hislerini uydurmak için çok çalışmalıyız.

Sanatkarın en fazla ehemmiyet verdiği şey şöhreti, en fazla endişe duyduğu şey de unutulmaktır. Onun bu en tabii haklarıyla istihza eder gibi görünen bu lâubaliliklerimizin önüne geçmek için ne yapmalıyız? Kanuni müeyyideler mi lâzımdır?

Hayır, bence noksan olan en

mühim şey bir müellifler birliğidir. Her eser sahibi, tek başına kaldıkça, en meşru haklarını bile müdafaa için bir vaziyettedir. Bu haklar kolektif bir âlaka ile takip edilirse ancak o zaman müellif haysiyetini sanat bazirganlarına kabul ettirmek imkânı hâsıl olur.

Yazdığı şiir aynen bir gramfon plâkının üzerine geçirilene ve kendisine kârdan hiç bir hisse ayrılmadığı gibi, koskoca şiiri plâkın üzerine yazıldığı halde ismi konulmaya lüzum görülmemeyen bir şairimiz, belki başına bir dert açmak için, mahkeme kapılarında sürünmek için bu haddini bilmiyen şirkete dava etmeyebilir. Fakat müellifin kolektif haklarını takip edecek bir teşekkül bir de ğil, beş de ğil, yüzlerce bir araya gelecek olan bu müellif hakkına tecavüz davalarını bir elden ve tek bir avukat vasıtasile pekâlâ takip ve intaç ettirebilir.

Müellif haysiyetini zehirlerde yerleştirmek, ve artık bu aleni sanat yağmasına meydan vermemek için polis vazifesini görecek bir Müellifler Birliği'ne şiddetle ihtiyaç vardır.

Yaşar NABİ

Davetler

Abide ianesi ve talebe şapkaları

Millî Türk Talebe Birliğinden:

1 — Birliğimiz Çanakkalede şehitlerimizin şerefine münasip bir âbide yaptırmaya karar vermiş ve bunu temin için Türk gençliğinin ve bu kitleyi sevenlerin yardımlarına müracaat ederek iane topalayacağından bu hususta icap eden kanuni muamelelere tevessül olundu. Haber gazetesinin bu teşebbüsten bahsedererek bir iane listesi açtığımız görüyoruz. Millî Türk Talebe Birliğinin mezkûr teşebbüsü hiç bir âlakası olmadığı ve kendisi başladığı müstakil teşebbüsü tekemmül ettireceğini beyan ederiz.

2 — Birliğimiz yüksek tahsil gençleri için kabul ettiği şapka ve bant işini kat'î olarak halletmiş bulunmaktadır. Önemli cümhuriyet bayramına iştirak edilmesi kararlaştırıldığından mezkûr nümuneleri görmek ve cümhuriyet bayramına kadar edinmek için yüksek tahsil arkadaşlarımızın her gün saat birden beşe kadar birliğimizin Çagalolu'daki merkez binasına müracaatları.

İs ve İsci

Milliyet bu sütunda is ve işçi iştenlerine tavassut ediyor. İş ve işçi istişyanlar bir mektupla iş bürümüne müracaat etmelidirler.

İş aranyor

Rüşdiye tahsili görmüş bütün müesseselerin adreslerini tanır tecrübeli bir efendi bir iş aramaktadır. Kefil gösterir. Çagalolu No. 50 Haydar.

İttihadı Millî

Türk Sigorta Şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir Merkezi idaresi : Galatada Unyon Hanında Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel. Beyoğlu : 4887. 6984

Milliyet'in edebî romanı: 7



KIR ÇİÇEĞİ

(İnkılâp Romanı)

Yorgunluk. Kesiklik içinde kendimden geçtim. Gözlerimi açtığım zaman güneş yüzümü yakıyordu.

Araba hâlâ gidiyor, Müfettiş Bey güler bana bakıyordu.

— Nasıl küçük, dedi. Uyudun değil mi?

— Uyudum efendim.

— Öyle ise biraz duralım da kahvaltı edelim.

— Şöşe üzerinden gidiyorduk. Yanımızdan bir dere akıyordu.

Müfettiş Bey arabayı yolun kenarına çektiydi.

İndik. Derenin serin suyu yüzüme, kollarıma gerginlik verdi. Bir az açıldım.

Sonra İstanbul'a gideceğim. İstanbul. Kasabada iken İstanbul'dan bahsederlerdi. İstanbul'u görenlere âdeta saygı edilirdi. Hacı babam gençliğinde bir kere İstanbul'a gitmiş. Ara sıra büyük camilerinden, denizinden bahseder.

Annem: — İstanbul'un camileri bizim kasaba camilerinden büyük mü?

— Diye sorduğu zaman Hacı babam katıla katıla güler:

— Ne söylüyorsun güllü, İstanbul'un bir Fatih camii kasabanın bütün camilerini içine alır! Derdi.

Ben denizi çok merak ederdim. Mektepte hoca bize harita üzerinde bir çok denizler gösterirdi. Hatâta bize en yakın (Karadeniz) derdi. Hiç bir şey anlamazdık. Hoca kasabanın yanından akan dereyi gösterip:

— Bunu on bin defa büyütmüş deniz olur.

Derdi. Müfettiş Bey İstanbul'a gideceğini söyleyince bu aklıma geldi:

— Orada büyük deniz var değil mi efendim, dedim.

— Varya. İstanbul'da ne yoktur ki!

Sonra ilâve etti: — İstanbul'u görmek ister misin?

— Çok!

— Sivas'ta mektebe yerleş. Ben İstanbul'a gidince seni oraya aldırırım.

— Teşekkür ederim efendim. Bu temiz kalpli adama ne kadar alışmışım!

Fakat hâlâ ismini bilmiyordum. Gümüşhanedenberi ona herkes: — Müfettiş Bey! Diyorlardı.

Ne müfettiş idi. Adı ne idi bilmiyordum.

Tekrar yola düzeldik. Akşam daha basmadan Su şehrine geldik.

Daha kasabaya girmeden kalabalık görünüyor. Burada çok asker vardı. Zaten yolda gelirken bir çok asker arabalarına, silahlı askerlere rastlamıştık.

Su şehri bizim kasabadan büyük bir yer. Fakat her yeri asker dobu. Müfettiş Bey arabacıya:

— Bizi bırakınca sen hana gidersin. Bu gece mola verelim. Yarın erken yola çıkarız. Dedi.

Artık karanlık çöken kasabanın sokaklarında biraz doluştuktan sonra büyük bir binanın önünde durduk.

Kapıda bir kaç kişi Müfettiş Beyi görünce koştu, ona çok saygı ediyorlardı.

— Ne zaman geleceğinizi bilmiyorduk Beyefendi. Vaktinde karşı çıkardık.

Diyorlardı. Hepsî çantalara, sepetlere sarıldılar.

— Buyursunlar Beyefendi. Diye ağırıyorlardı.

Müfettiş Bey bana da gelmemi işaret etti:

İçeriye girdik. Geniş, süslü bir yerdi.

Onlar Müfettiş Beyle bir çok şeyler konuşuyorlardı.

Onun geldiğini öğrenen daha bir çok kimseler geliyorlardı.

Tıpkı Gümüşhanedeki gibi gelen giden, akıl danışan bir kalabalık vardı.

Bir aralık Müfettiş Bey oradaki adamlardan birini işaret ederek bir şeyler söyledi. Sonra bana döndü:

HİKAYE

Bir gülün ömrü kadar

11 Haziran

Azizim, Dün gece hem cesaretinize hayran oldum, hem de korkumdan ecet terleri döküldüm. Siz de bazan ihtiyatsızlığı pek ileri götürüyorsunuz.

Dansederken yüzünüzü yüzüme o kadar yaklaştırmayın, diye kaç defa söyleyeyim?

Dizlerinin pek kaideye uymayan hareketleri, dansı iyi bildiğiniz hakkındaki iddianıza, beni pek inandırmıyor. Kulağın dibinde mütemadiyen fısıldamalarınız yetmişiyormuş gibi, mantomu giyerken elimi küçük bir kâğıt ta tutuşturdu. Size karşı gösterdiğiniz samimiyetten bu kadar zalimane istifadeye kalkışacağımızı doğrusu ümit etmezdim. Benim gibi ellerinde hiç bir müdafaa kuvveti olmayan, zayıf, mukavemetsiz bir genç kıza bu kadar işkence etmek, onu müşkül vaziyetlere düşürmek, doğru mu?

Masum arkadaşlığımızın böyle ihtiyatsızlıklarla tehlikeye girmesi ihtimalinden korkuyorum. Belki de mektubunuza bu kadar açık bir lisanla cevap vereceğimi zannetmiyordunuz. Fakat en doğru yol da bu değil mi?

Selma RAFET

Hamiş: Salı akşamı saat beş buçukta orada bulunacağım. Fakat iki dakika.

S. R.

15 Haziran

Hikmet Bey, Size ihtiyatsız demekte yerden göze kadar haklıymış. Doğrudan doğruya posta ile eve mektup gönderilir mi?

Allahtan olacak, müvezzit geldiği zaman kapuyu ben açtım. Mektup ya annem, ya babamın eline geçseydi, ben ne yapardım?

Mektubunuz da sadece "Oraya" gelmeği unutmamam yazıyorsunuz. Bir dakika bile hatırdan çıkmıyan her zaman hayalî ile avunduğum bir şeyi nasıl unutabilirim?

Mektubunuzun cevabını, sizinkinden daha çok makul bir sebep üzerine yazıyorum. Bu sabah odamda yarım banyoyu hazırlamış yikanıyordum. Kapı birdenberi açıldı. Şahende alt, moromor içeriye girdi. O kadar telaşlı ve hırçındı ki, evvelâ ne yapacağımı şaşırtdım. Küçük hanımın hidetine sebep neymiş, biliyor musunuz? "Orada" ikimiz görmüş. Söyledi, nihayet başımı omuzuma dayayarak hıçkır hıçkır ağlamağa başladı.

Azizim, Şahende beni sevdiği kadar sizi de seviyor ve bunu ikimiz için de tehlikeli görüyorum. Eğer ısrarınıza evet der, geç vakit sizin eve girip çıktığımız de görür, hissederseniz, size belki bir şey olmaz. Fakat ben bu çalgınlığım cezamı pek fena çekirim.

Selma

17 Haziran

Ruhum, Kollarında hissettiğim saadeti sana nasıl anlatayım! Kalbimden kopup dudaklarım ucuna gelen bir kelime, bütün hissiyatımı, bütün saadetimi anlatmağa kâfi: Seni seviyorum.. Seviyorum..

Müsterih ol cimim, eve dönüşüm

kazasız, belâsız oldu. Arka yoldan kimseye görünmeden koşarak geçtim. Evdekiler bir şey hissetmediler. Bir baş ağrısını bahane ederek odama çıktım. Açık pencerenin önünde koltuğa oturdum. Bu Haziran gecesinde çiçek, çemen kokularıyla dalğalla nan ılık rüzgârı odamın köşesine sinmiş, lokanta kokularına karışan, beni, ortasında esrereğiz bohurdanlar tüten bir hayat âlemine atmıştı. Hep seni, senin okşayışlarını düşünüyordum.

Dünkü saadetimi sana medyunum ruhum. Beni anmenden istiyeceğim günün dakikalarını hesap ediyorum. Artık o zaman müebbeden senin olacağım. Kalbim daima senin için, aşkımız için çarpacak..

Selmactığın

9 Eylül

Sevgilim, garip garip şüpheler içimi kemiriyor. Fakat ben bu şüpheleri açıkça söylemeye cesaret edemediğim için bu mektubu yazıyorum. Konuşmaya serâfedeceğimi biliyor, kalbim heledandan çatlıyordu. Senin tavırlarına çok dikkat ettim ve bir mana veremedim. Locamıza geldiğin zaman, en çok şahindenin yanında duruyordun. Ayakların da onun iskemlesine ilişti. Dün gece aklıma gelen şüphe, belki de sadece kafamın icat ettiği meş'um bir kâbüstür. Şahendeyle iltifat etmeyeceğine eminim. Lâkin senin vereceğin teminat kalbim için büsbütün başka bir şifadır.

Beni ailemden istemek için hâlâ ne bekliyorsun? Artık biraz acele et ve ancak bu suretle şüphelerden kurtulabileceğim.

Daima senin Selma

— 5 —

Teşrinievvel

Beyefendi, Mektubunuzu aldım. Beni lütfen zevceliğe kabul ettiğinizi yazıyorsunuz. İfadenizden hâlâ çok eski zihniyete saplanıp kaldığımız anlıyorum. Aşkın ebediyetine kani olanlar, bu asırda da hâlâ mevcut bulunabileceği ne ve bu meş'ut faninin de zatâliniz olduğuna hem hayret, hem gıpta ederim.

Büyük teyzemin vefatı hakkındaki taziyetiniz ve aynı zamanda tevaris ettiğim mirası tebrikinize teşekkür ederim.

Evvelce bahsettiğim şüphelerin birer hakikat olduklarını öğrendim ve her şeyi biliyorum. Şahende Hanım ile evleniziz Beyefendi.

Paranın saadete vasıta olmadığını takdir ettiğinizi bildiğim için, Şahende ile pek meş'ut bir ömür süreceğinden eminim.

Siz Şahende ile muaşaka ederken Nermi Cevat Bey beni ailemden istedi. Zaten ben, zisimle masumane gönlü eğlendirirken, kalben tamamıyla Nermi Beye bağlı idim.

Nermi Bey benim zevcim olacaktır. Yalnız vaktiyle size gönderdiğim mektupları aleyhimde kullanmak zahmetinde bulunmamam tavsiye edeceğim. Çünkü pek müthiş bir tesiri ol muvacaftır. Nişanım masum gençliğimin maceralarını tamamıyla anlatır. Ne cevap verdi, bilir misiniz? De di ki:

— Senin söylemene ne lüzum var? Ben hepsini biliyorum. Şahende ile ben Hikmetle olan maceralarımdır ki, bu günkü vaziyetimiz hazırladı.

Hürmetlerimi kabül buyurunuz Beyefendi.

Selma NERMI

Şişlide satılık ev

Şişlide 6 oda, mutfak, banyo, kalorifer ve her türlü konforu haiz bir ev satılıktır.

Müracaat: Milliyet N. B.

6981

BİR SÜPRİZ
İ?İ?!

BU PERŞEMBE AKŞAMI

SARAY

(Eski Glorya) sinemasında

SON SÖZ

Fransızca sözlü teessür ve ihtişam
film Metro - Goldwyn - Mayer

BİR SÜPRİZ
İ?İ?!

Muhteşem bir aşk
manzumesi
Şayani hayret filmi

8413

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:
15.00 Gramofon.
18.30 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara)
19.00 Mahmure Handan Hanım.
19.15 Fâzilet Hanım.
20.30 Stüdyo saz heyeti.
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberleri saat ayar.

ANKARA, 1538 m.
12.30 Gramofon. 18: Orkestra. 18.45: Atatürk saz. 19.30 Dans musisi. 20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
18: Eski müzik. 19.25: Piyo konseri. 20.30 Haberler. 21.05: Senfonik konser. 22.05: Roman tefrikası. 23.05: Dans musisi.

BUDAPESTE, 550 m.
18: İngilizce konferans. 18.35: Plâk. konser. 19.30: Diyaloz. 20.35: "Lâdîlas Hunyadi, ismindeki opera temelli. — Sigan musisi. Macar halk şarkıları. 24: Alman lisanile "Feste de no habes, isimli konferans.

VIYANA, 518 m.
20: Teknik ve spor. Viyana senfonik takımı 21.20: Taryareden düme usulleri. 21.45: Kaernten havatır. Oskar Yascha'nın idaresinde oda orkestrası. 22.20: Hafif müzik.

MILANO, 10RINO, FLORANSA
20: Haberler. — Plâk 21: Haberler. 21.35: Mascagninin eserlerinden "GUGLIELMO RACCLİ" FF, operası.

PRAG, 488 m.
18.20: Ticari nesriyat. 18.40: Almanca ders. 19.30: Almanca haberler. — Almanca nesriyat. 20: Haberler. 20.30: Düg harmonik. 20.45: Plâk ile seyahat hatırası (Afrika). 21.10 Senfonik konser. 22.10: Piyo (1 perde..)

22.30: Kuartor. 23.20: Caz orkestrası. ZÜRİH, 459 m.
20: Avusturya musisi. 20.50: Müsahabe. 21.20: Koro konseri. 22.15: Org konseri.

ROMA, 441 m.
21.35: Mascagninin "GUGLIELMO, RACCLİ", operası.

BÜKRİŞ, 394 m.
18: Konser. 19.20: Devamı. 21: Taganni. 21.25 Orkestra. 22: Almanca konferans: "Romanya'nın zenginlikleri.."

BRESLAU 325 m.
20: Gençlik nesriyatı. 21.15: Şarkılar. 22.15: Skeç. 23.35: Haberler. — Hafif Musiki ve dans parçaları.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Darülbeydeyi Temsilleri

saat 21 de

PER GUNT

5 perde

Yazan : Henrik Ibsen

Tercüme eden : Jestetliyan, E. Grieg

Türkçeye çeviren : Seniha Bedri.

6982

Muallim ve talebe gecesi

Yeni nesriyat

Mimar

Memleketimizin yegâne mimarı ve inşaat, sanat, ve kültürü mecmuası olan (Mimar) m 32 inci sayılı bir çok eserlerin fotoğrafları, projeleri ile, ve teknik bir çok yazılar ile intişar etmiştir. Bu inşaat kültürü mecmuasını âlakadarlarına tavsiye ederiz.

Ceza hukukunda müruru zaman

Tapu ve kadaströ müfettişlerinden Münir Vasfi Beyin hazırlamış olduğu (Ceza hukukunda müruruzaman ve ana hatları) ismindeki kitabı intişar etmiştir.

Tiyatro

Tiyatro sanakârlarımızdan M. Kemal Beyin bu isimde bir kitabı intişar etmiştir. Bu kitapta tiyatroya ve nevileri ve temsil hakkındaki kıymetli etütleri bulunduğu gibi aktör, rejisör, mizansen, sahne ve dekor fasıllarını ihtiva etmektedir. Muhtasar ve vezir bir surette tiyatro hakkında kıymetli malûmatı hülâsa eden bu eseri karileirimize tavsiye ederiz. Fiyatı 25 kuruştur.

Türkçe filmlerin en güzeli

SÖZ BİR,

ALLAH BİR

Memleketimizde şimdiye kadar hiç bir film nail olamamış muvafakiyeti kazanmaktadır

İPEK

ve ELHÂMRA

Sinemalarında

8411

Yarın akşam

MELEK sinemasında

Şimdiye kadar görülmemiş bir şaheser

Büyük rejisör

ERNST LUBITSCH

KİBAR

HİRSİZLAR

ismindeki filmi takdim edecektir

(8412)

Hammefendi!

Eğer anne olmak istemiyorsanız, bu halde yarın akşamdan itibaren

ARTİSTİK

sinemasında gösterilecek olan

CLEMENT VAUTEL'in

muhteşem hafif komedisi

MADAM ÇOCUK

İSTEMİYOR

filmünü görünüz.

Müessesisi: MARY GLO

(8409)

Büyük bir sinema hadisesi

DÜNYAYI

DOLAŞAN

ŞARKI

[8410]

Biz ve Sivil Tayyarecilik

Yazan: Necip DÜRRÜ

Motorsüz tayyare hikâyesi münasebetiyle

Bundan takriben iki sene evvel, bir gün, İstiklal caddesinin büyük apartmanlarında birinin ikinci katında «Aero - Klüb» ismiyle mükemmel bir salon açılıyordu.

O zaman, kuruluşunu sivil tayyarecilik namına memnuniyetle karşıladığımız bu teşekkül hakkında, aşağıdaki yazıyı yazarak iyi temennilerde bulunmuştuk:

Son posta ile gelen hava gazetelelerinden şu haberleri naklediyorum:

FRANSA:

«Aveyron» kulübünde yelken faaliyetini yevmiye 50 uçuşu bulmaktadır.

«Oranie» kulübünde azadan bir mühendis tarafından imal edilen motorsüz tayyare, kulübün yelken uçuşlarına tahsis edilmiştir.

«Buc» te 20 Kânunusani Pazar günü havanın çok fena olmasına rağmen «Bergeron» kulübünün azaları yirmiyeye yakın uçuş yapmışlardır.

İTALYA:

İtalyan gençliğinin yelken uçuşlarına rağbetini arttırmak maksadıyla Gorizia'da yeni bir mektep açılmıştır.

ALMANYA:

«Gruneau» yelken uçuşları mektebine devam eden 40 talebeden dokuzuna ehliyetnamesi verilmiştir. Bunlar arasında Luft - Ilansa'nın Flug - kapitulerinden iki pilot bulunmaktadır.

«Rossitten» yelken uçuşları mektebinde sekiz aylık kurs esnasında 5000 uçuş yapılmış, talebenin 264 üne A; 255 ine B; 71 ine c ve 17 sine hükümet ehliyetnamesi verilmiştir.

«Wurtemberg» de yelken müsabakaları muvaffakiyetle hitam bulmuştur. Dört gün devam eden müsabakalarda, meydanların karlı olmasına rağmen motorsüz eli tayyare ile 200 den fazla genç bine yakın uçuş yapmışlardır. Son müsabakalarda 5000 seyirci hazır bulunmuştur.

AMERİKA:

«Pilot William Cocke» Honorülü'de 19 Kânunusani motorsüz bir tayyare ile 21 saat 36 dakika havada kalarak meşhur Alman pilotu Schulz'un 1927 dek 14 saatlik rekorunu kırmıştır.

Havacılığa ait bir çok haberler arasından geliş güzel alınan bu kısa hava disler garp memleketlerinde yelken uçuşlarının ne kadar taammüm ettiği ve bu uçuşlara ne kadar ehemmiyet verildiğini açık bir surette göstermektedir.

İstikbal havacılığın kuşların uçuşlarını taklitle göre hava alimleri, yirmi asır havacısını bir kuşa değil, fakat barından ceredilen ve ancak elleriyle a-

yaclarını oynatabilen tayyar bir adama benzetmektedir.

Filhakika, hava dahilindeki mahdut hareketleri büyük kudretler sarfını icap ettiren halihazır tayyareleri, bir kaant çırpmasına bile lüzüm hissetmeden, saatlerce havalarda tutunabilen atmaca, akbaba, deniz kartalı gibi hakiki hava hâkimlerine nazaran pek zavallı kalmak tadır.

Fransadan Madgaskar'a, Amerika'dan İstanbul'u, İngiltere'den Hindistan'ı kendilerini komşu kapısı yapan milletler, makine sanayinin yarattığı pervaneli adama yerine kanatlı adama ikame etmek için hava kahramanlarını yelken uçuşlarıyla yarıştırmakta, onları semaların hâkimiyetini ezeli sahipleriyle paylaşmağa sevk etmektedirler.

Kuşların aşgari kudretle amazi uçuş kabiliyetlerini tetkik ve taklid suretiyle başlayan ve motorsüz tayyarelerle mümkün merbeste fazla uçmaktan ibaret olan yelken uçuşları hava âleminde terakki etmiş memleketlerin gençliği elinde çok geçmeden adı bir spor haline gelmiştir. Gençliği havalara alıştıran bu spor onlara, deizlerde giden yelkenler gibi, yalnız rüzgârın kudretinden istifade ederek uçağı öğretmekte ve yükseltileri sevdirmektedir.

Aero kulüpler sayesinde çok taammüm eden bu hava sporunun kanatlandırdığı bu gençlikten istikbal tayyareciliğinin büyük istifadeler temin edeceği ve hava kuvvetlerinin ihtiyatını teşkil edecek bu uçuşlardan aşgari bir talim ve terbiye ile havalar hâkimi pilotlar yetiyeceği şüphesizdir. Nettekim her fikrin ameli tabikatında azami randıman temin hususunda teferrüt eden Amerikalılar bu spor sayesinde bir milyon pilot yetiştirmeği düşünmektedirler. Yelken uçuşlarının en çok rağbet kazandığı Almanya'da ise, ekseri pilotlar evvela yelken mekteplerinde uçuşa hazırlanmakta ve ondan sonra kendilerine motor kudretine güvenmek hakkı verilmektedir.

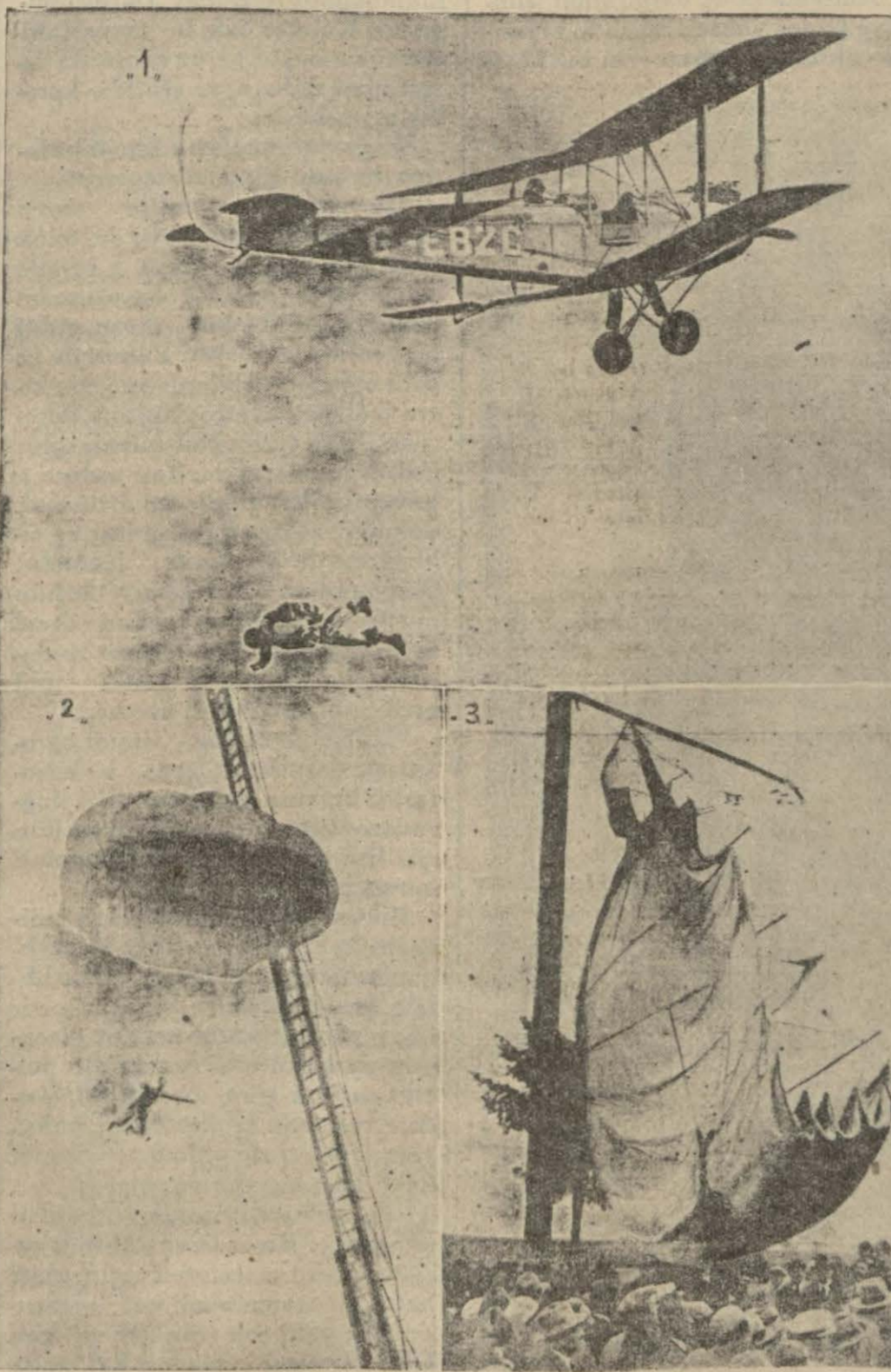
Yarın asra karip bir zamandanberi yalnız rüzgârların kudretinden istifade ederek uçağı düşünün ve bu gaye uğrunda gençlerini seferber eden milletlerin sırasında bir mevki olması lâzım gelen Türk'ün de yelken uçuşlarına ehemmiyet vereceği zaman bulul etmiştir.

Memlekette aero kulüpleri teşessüs edecek olan bu yeni spora Türk gençinin hattâ lüzümlünden fazla ehemmiyet vereceğinden şüphe edilemez.

Şehrimizde teşessüs eden ilk Aero kulübümüzün Türk gençine hava sporunda iyi bir rehber olacağı ve ona en kısa bir zamanda Türk havalarını öğreteceği muhakkaktır.

Boyle iyi temennilerle karşılanan

PARAŞÜTLER



Gemilerde tahlisyeler ne ise, tayyarelerde de paraşütler odur. Paraşüt sepsiye şeklinde taşıyıcı bir bez sathla kenarlarına bağlanmış ve pilotun

Aero klübün, bir müddet sonra, tayyarecilik gayelerinden uzaklaşmakta olduğunu görüyoruz. Klüp artık her meslek gençlerin aza olduğu bir toplantı yeri oluyor. Orada yalnız havacılıkla alakası olanlara rastlanmıyor.

Derken, bir gün klübe ait fotoğrafların, bibeloların ayak satıcılarının elin-

de dolatıldığı görülüyor... Aradan iki sene geçiyor... Bir gün, şehir matbuatımız hep bir ağızdan ve ilk sayfalarında büyük puntularla, bir Alman mühendisinin motorsüz bir tayyare ile Kağıthane sirtlarında uçuş tecrübeleri yaptığını ilan ediyorlar...

Sovyetler de Stratosfer'e çıktılar

«U. R. S. S.», balonu 19000 irtifaa çıktı ve Piccard'ın 16500 metrelik rekorunu kırdı

Pilot kumandan Prokofiev'in, asistan Birnbaum'un, mühendis Godunov'un râkibi oldukları U. R. S. S. balonu 3 Eylül sabahı saat 8. 41 de Moskovadan havalanmış ve 12. 13 te 19.000 metre irtifaa çıkarak stratosferde fenni tetkikat yapmıştır.

Balonun üç buçuk saat süren stratosfer seyahatinde râkiplerin gönderdikleri telsizler bu seyahati şu suretle hülâsa etmektedir:

Balon karadan ayrılınca 3000 metreye kadar saniyede 125 metrelik bir sürat ile yükselmiştir. Bu irtifadan itibaren sürati azalmış ve ancak 9.22 de 15000 metreyi bulabilmiştir.

Yükselmekte devam eden balon 17200 metreye vardığı zaman dışarıdaki hararet sıfırın altında 64 dereceyi gösteriyordu. Balondaki müvellidihumuza cihazları mükemmelen çalışıyor. Ve içerideki hararet +14 dereceyi gösteriyordu.

Saat 11.20 de balon 17900 metreyi buluyor ve havalandığı yerden 24 kilometre açılmış görünüyordu. Bu irtifadan verdikleri bir telsizde dışarıdaki hava tazyikinin 60 milimetreyi geçmediğini, hararetin balon içinde +22 ve balon dışındaki - 67 dereceyi bulduğunu bildirmişlerdir.

Saat 12.13 te bir miktar safa bırakan balon 18400 metreye yükselmiştir. Bu yükseklikte civa

sütunu 51 milimetreye düşmüştür. Biraz sonra balon 19000 metreyi bulmuş ve bu irtifadan itibaren iniş başlamıştır.

2,5 metrelik bir süratle başlayan bu iniş şu suretle devam etmiştir: 13.12 de: 18500 metre; 15.40 ta: 13500 metre; 16.23 te: 10 bin metre; 17 de: Moskovanın 115 kilometre cenebunda Kalomnada bir fabrika civarında karaya temas.

Uçuş esnasında 200 fenni operasyon yapılmış olan râkipler, almış oldukları neticelerin uçtan evelki nazari hesaplarına tamamen tevafuk etmekte olduğunu beyan etmişlerdir.

Goudournov, bu teşebbüsün bir rökör kırmak için değil fakat fenni tetkikat için yapılmış olduğunu söylemiştir.



— Kayın validem sekiz gündenberi sizdedir; kasasının anahtarını bulamıyorum; nereye sakladığını sorar mısınız?

paraşüt iplikten veya pamuktan imal edilir.

Pilotun kendisini tayyarenden attığı esnada açılan (otomatik) veya bir müddet hava dahilinde sukuttan sonra pilotun bir hareketle açılan (kumandalı) paraşütler, bugün artık, hâ-millerini tam bir emniyetle yere indirebilecek mükemmeliyettedirler. 7 ilâ 8 kilogram ağırlığı geçmeyen bu cankurtaranların iniş süratleri saniyede 5 ilâ 6 metreden fazla değildir.

Yukarıdaki fotoğraflardan 1 numaralı: Reading aerodromundaki paraşüt mektebinde Guyne Johns'un

bir egzersizini göstermektedir. Guyne Johns, bu egzersizinde 1830 metreden atlama ve saatte 241 kilometre süratle 1070 metre indikten sonra paraşütünü açmıştır. Fotoğraf, Johns'un elindeki saate bakarken alınmıştır.

2 numaralı fotoğraf: Romanya'da bir tayyare mitinginde, Fransız paraşütçülerinden, Mile, Edith'in bir irtifaye merdiveninden atlamaşını göstermektedir. Bu merdivenin irtifazı 20 metredir.

Numara 3: Avusturyada artist Pold Ruziczka'nın ilk atlamaşında bir telefon teline takılışını gösteriyor.

MEMLEKETTE

Orta mektepten dönenler

IZMİT, (Milliyet) — Geçen yıl ders senesinde şehrimiz ortamektebi talebeleri yüzde 40 ki sınıflarından dönmüştür. Dün gece mektep büzasında talebe velileri davet edilerek talebelerin sınıflarında dönemeler hakkında konuşulmuş nazarıdkatları celp edilmiştir.

Cumhuriyet bayramı için mekteplerde büyük çalışmalar vardır.

Izmit Halkevi avcıları

IZMİT, (Milliyet) — Cuma günü şehrimiz Halkevi spor şubesi avcıları kolu 50 kişilik büyük bir kafil halinde domuz avına çıkmışlardır. Avcılara Valimiz Eşref, Halkevi reisi Yüce Rifat, Halkevi spor şubesi ve ağır ceza mahkemesi reisi Nail Beylerin de iştiraki büyük sevinmelere vesile teşkil etmiş, avcılar akşama kadar muhtelif domuz ve keklik, sütlün vesaire avlamışlardır. Burada bu yıl müthiş bildircin bolluğu vardır. Avcılar bildircinlara tüfek atmıyorlar. Bunları köpeklerle yemlik yapıyoruz diyorlar.

Bir kadına yardım

BANDIRMA, (Milliyet) — Bugün şehrimiz istasyonunda çok müessir bir hâdise olmuştur.

İzmirde gidecek ekspresin hareketinden bir kaç dakika evvel bilet geçişinin yakınında ihtiyar bir kadının gizli gizli ağladığı herkesin nazarı dikatini celbetmiş, kadının perişan hali İstanbul'dan İzmir'e geçmek üzere şehrimizde gelen İpek Film stüdyosu ve Melek, İpek sinemalarının Fahir İpekci Beyin de rikatini çekmiş ve derhal kadına yaklaşıp derdini sormuşsa da bir müddet cevap alamamış, nihayet Akhisara gideceğini, parasını kaybettiğini ve yalnız olduğunu öğrenmiştir. Fahir Bey kadını te seliye çalışmış ve Akhisara kadar tren ücretini vererek bir bilet almak âlicenaplığında bulunmuştur. İhtiyar kadın bileti almınca Fahir Beye hicrara hicrara teşekkür etmiş ve Fahir Beyin adresini istemiştir. Çok kalabalık bir halk ve yolcu önünde cereyan eden bu hâdisede Fahir Beyin yüksek duyguluğu ve iyilik severliği orada bulunanlar tarafından takdirle karşılanmıştır.

Karadeniz grupu birincilikleri

SAMSUN, (Milliyet) — Samsun futbol şampiyonu Halkspor takımı 10 tesrinievvelde Trabzonda gidecektir.

29 tesrinievvelde Ankara'da yapılacak birincilik müsabakalarına grup birincileri iştirak edeceklerdir.

Karadeniz grupu birincilik müsabakaları merkezinde Trabzonda yapılacaklardır.

Bu itibarla Halkspor oraya gitmektedir. Bakalım netice ne olacaktır. Şimdiden kat'i bir şey söylemek güçtür.

Izmitte bir cinayet

IZMİT, (Milliyet) — Dün akşam şehrimizde Bağçeşme mahallesinde hiç yüzünden feci bir cinayet olmuş, Tevfik isiminde bir sergerde mazlum ve kendi halinde bir genç olan Ahmedî bıçakla kalbinden yaralanan öldürmüştür.

Boğazçeşme mahallesinde Demirci Ömerin çırağı Ahmet bir gün ustasının başına üzüm çalmak üzere aynı mahalleden Tevfik ve Hasan isiminde ve aynı zamanda küllanbeylikle tanılan iki adam girmiştir. Çırak Ahmet bunları görerek ustasına söylemiş. Demirci Ömer de Tevfik'i yakalayıp yaptığı işin iyi olmadığını bir daha böyle başkalarının malına el uzatmamasını söylemiştir. Bundan fena halde içeriyen Tevfik aynı zamanda arkadaş Hasan da teşvikle Ahmedin evine gitmiş, anesine oğlunun nerede olduğunu sormuştur. Evde olmadığının haberini almca Ahmedi evine gelirken yakalamış ve bıçakla sol memesi altından yaralayıp öldürmüştür. Ahmet ifadesinde ancak beni Tevfik yaraladı diyebilmiştir.

Tevfik Kaçmış, Hasan yakalanmıştır. Katil şiddetle aranmaktadır. Bugün tutulacağı ümit edilmektedir. İzmitte şimdiye kadar hiç bu tarzda cinayet işlenmediğinden vak'a burada hayret ve teessür uyandırmıştır.

Cumhuriyet bayramında köylere fener asılacak

IZMİT, (Milliyet) — Cumhuriyet bayramı için başlayan hazırlıklar gün geçtikçe daha fazla ilerlemektedir. İzmit Cumhuriyet kutulama heyeti son verdiği bir kararla bütün köylerde Cumhuriyet bayramında fener ve bayrak astı-kacaktır.

Kaçak tütünlür

IZMİT, (Milliyet) — Şehrimiz inhisarlar takip memurlarına yaptırılan kaçak takibati bugünlerde iyi randıman vermektedir. Evvelki gün takip memurları Ferhadiye köyünde Tatar oğullarından Mustafa oğlu Ali ile, Veli Şaban oğullarından Şaban oğlu Mehmet isimlerindeki kaçakçılardan kırılmış ve yaprak tütün olarak 232 kilo tütün yakalanmış kaçakçılar ihtisas mahkemesine gönderilmişlerdir.

Kasaba lüzümcüleri

KASABA, (Milliyet) — Birkaç gün evvel günden güne üzüm fiyatlarının düşüklüğü üzerine C. H. Fırkası salonunda ticaret odası reisi Hasan Şevki B. riyasetinde tüccar ve umumi hacılarınca büyük bir içtima akdedilmiş, münaaka ve müzakerelerden sonra üç dört gün zürran üzüm satmaması ve tüccarın da almamasına karar verilmiş idi. Bu nunla beraber belediye reisi Zühtü Bey C. H. Fırkası idare reisi Cevdet, Ticaret odası reisi Hasan Şevki ve meclisi umumi azasından Mustafa Beylerin Manisa Salihli ve Alaşehir tüccarları ve bağcıları ile temas eylemeleri lüzümünde karar altına alınmıştır. Bu heyetimiz mahallerine giderek yaptığı temalar neticesinde lüzüm sevkiyatının tadil edilmesini beraber daha ciddi ve kat'i tedbirler alınmak ihtiyacı olduğu kanaatına varmış-tır.

Kasabaya avdet eden heyet derhal müessesatla temas ederek kredi kooperatifinin fevkalade içtima davet edilmesilo bir ihracat kooperatifler itihadi teşkilile oraya dahil olmağı zürran kredi kooperatif ile zraat bankasına yatırdığı üzümlerin İzmir piyasasında satılmayarak Manisa ihracat kooperatif vasıtasile sevk edilmesini, vilâyetimiz dahilindeki bağcıların Manisa bağcıları bankasına iş tirakile bankanın takviye edilmesini ve bu bankanın da kazalarda birer şube açması için teşebbüsatta bulunulması karar altına alınmıştır.

Kozan panayırı

KOZAN, 7 (Milliyet) — Çukurova'nın ünlü hayvanlarını yetiştiren Kozan'da ikinci teşrinin 11 inden itibaren bir hayvan panayırı açılacak ve panayır bir hafta devam edecektir.

Katil Tevfik teslim oldu

IZMİT, (Milliyet) — Ahmet isiminde bir genci bıçakla yaralayarak öldürdüğünü bildirdiğim Tevfik isimindeki katil kendisi gelerek zabıta teslim olmuştur.

Zonguldakta kuduz

ZONGULDAK, (Milliyet) — Kuduz vakaları son aylar zarfında tehlikeli surette artmış ve bir çok kimseler dağlardan inen kuduz çakalları ve onların aşladıkları köpekler tarafından ısırılarak kırk kişiyi geçmiştir. Bunlar hemen İstanbula tedaviye gönderilmişlerdir. Fakat asil facia gönderilenlerden üç kişinin kudurarak ölmesidir. Bu zavallıların tedaviye gönderilmesine geç kaldığı anlaşılmıştır. Bu vakalar üzerine faaliyette geçen Zonguldak belediyesinin kısa bir müddet içinde öldürdüğü köpekler yüz den fazladır. Kuduzun yayılmaması için kuvvetli tedbirler alınmıştır.

Nazillide su derdi

NAZILLI, (Milliyet) — Nazillinin en mühim derdi su isidir. Dört beş sene evvel buna çare olmak üzere evvelce yazın kasabamın suyunu temin eden bir kuyuyu 46000 liraya bir motor kurulmuştur. Gerçi müteahhidin işlerini noksan yapmasından bu motor nazilli belediyesine bu paradan 20000 liradan noksanma mal olmuş ise de kasabamın su ihtiyacı da temin edilmiş değildir. Motorün eyi çalıştığı zamanlarda kuyunun suyu yetişemez, ekseri zaman motor buzulur bir çok masraflar yapılır.

Yeni belediye hey'eti üç sene evvel iş başına geçince su işini ele almış ve yeni kaymakam Mehmet Ali Bey de kasabamın su işleri ile yakından alakadar olarak nazilliyeye en uzağı 14 kilometre uzaklıkta bulunan iki, üç men'ba suları üzerinde tetkikata başlamıştır. Tah'ül neticesi çok eyi neticeler elde edilen bu suların kasabaya getirilmesi de az masrafı kabul olacaktır.

Aydında komünist tahrikâtı

AYDIN, (Milliyet) — Zabıta dün ma rangoz Yani ve Ceno adında iki Bulgar tevkif ederek adliyyeye vermiştir. Bu şahıslar komünistlik suçundan ve komünist tahrikâtı yapmaktan maznundurlar. Suçları tevkiif edilmiş ve adliyyece haklarında tahkikata başlanmıştır.

Aydın Halkevi okutturuyor

AYDIN, (Milliyet) — Halkevi okuma odasına Eylül ayı içinde 389 muallim, 387 talebe, 437 me-mur, ve 262 sair mesleklerden olmak üzere 1475 yurttaş gelmiş bunlardan 75 kişi roman, 75 kişi edebi, 77 kişi ilmi, 91 kişi ansiklopedik, 141 kişi sihih, 112 kişi tarihî, 128 kişi muhtelif eserler ve 774 kişi de gazete ve mecmua okumuşlardır. Sihih müzeye Eylül ayı için de 448 kadın ve 752 erkek olmak üzere 1200 yurttaş gelmiştir. Halkevinde muallimliğini orta mektep almanca muallimi Salâhattin Be-yin üzerine aldığı almanca dersleri muntazaman devam edilmektedir. Gençlerimiz ecnebi lisanları na fazla alâka göstermekte, diğer ecnebi dil kursları da açılmasını dilemektedirler.

Malatyada lise

MALATYA, (Milliyet) — Yeni açılan litemizde dünkü gün tedrisata başlandı. Talebe mevcudu elliye balığı olmuştur. Daha bir miktar artacağı kuvvetle muhtemeldir. Gençliğin neşe ve heyecanına had ve payan yoktur.

Nazillide maarif işleri

NAZILLI, (Milliyet) — Nazillide mektep ve maarif işleri çok iyi yürümektedir. Bu sene muhtelif köylerde 6 mektep yapılmış ve bitirilmiştir. Dört, beş mektebin de malzemeleri hazırlanmış, yapılına başlanmak üzeredir.

Nazilli mensucat fabrikası

NAZILLI, (Milliyet) — Nazillide kurulacak mensucat fabrikası hakkında son tetkikat yapmak ve hazırlıklara başlanmak üzere bir Rus mütehasss Nazilliyeye gelmiş işe başlamışlardır. Bir ay sonra inşaata başlanacağı söyleniyor.

Marmara adalarında tetkikat

BANDIRMA, (Milliyet) — Valimiz İbrahim Etem Bey Marmara denizinde kaçakçılığın men'i hakkında tetkikat yapmak ve Erdek, Marmara, Adalar, Kapudağı mın-takalarında dolamak üzere Bandırma'ya gelmiştir. Vali Bey bugün gümrük idaresinin bir motörü ile limanımızdan Marmara adalarına hareket etmiştir.

Çanakaleliler Balıkesire geliyor

BALIKESİR, (Milliyet) — Bundan bir müddet evvel Balıkesir Halkevinin Çanakale ve Gelibolu harp yerlerini ve şehitliklerini ziyaret için bir seyahat tertip etmişti. Bu defa da Çanakale Halkevi idaei ziyaret maksadile birinci-teşrinin on ikisinde Balıkesire bir seyahat tertip etmiştir. Çanakalelilerin seksen kişilik bir kafilne halinde gelmeleri muhtemeldir. Bu iki komşu vilâ-yetin bu teması Balıkesirli üzerinde iyi bir tesir bırakacaktır. Çanakalelileri coşkun tezahür ile karşılamak üzere Balıkesir Halkevi şimdiden hazırlanmaktadır.

Yeni belediye reisi

AKŞEHİR, (Milliyet) — Geçen gün İstanbulda ameliyat neticesinde vefat eden şehrimiz tüccarından ve belediyesimizin kıymetli reisi Halil Beyin yerine Nesimi zade Ağah Bey geçmiştir.

Çetin ve amansız hayat mücadelesinde muvaffakiyetin birinci şartı olan

mukavemetli sinirlere

malik değilseniz

Bromural

«Knoll»

komprimelerinden alınır.

Bromural, bilmiksiz takviye edici ve büsbütün zararsız bir veteriner müstahzardır.

10 ve 20 komprimeli bavl tûplerinde eczanelerde reçete ile satılır.

Vapurcuların İstedikleri

(Baş 1 inci sahifede)
yeti içtimanda vapurlarını şirkete ferah edenler, yalnız başlarına şirket teşkil edemezler. Vapurculuk kanununun dördüncü maddesi, şirketin mevcut armatörlerden teşekkül etmediğini belirtir. Biz de, kanunun mer'iyeti zamanında armatör bulunuyorduk ve tekarrür edecek kıymetler üzerinden vapurlarımızı şirkete ferah etmeyi noter senedile taahhüt etmiştik. Şu halde bizim şirketten harış kalmamıza kanunen imkân yoktur. Bu itibarla İktisat ve Adliye Vekâletlerinden bir kısım vapurcular tarafından teşkiline karar verilen şirketin teşkil ettirilmemesini istihdam ettik.

"Bundan başka Millî Vapurculuk Şirketini teşkil karar veren vapurcuların sermayeleri yükünü kanunun asgari sermaye tayin ettiği 500 bin lirayı da geçmiyor. İddia hilafına olarak bu sermaye yükünü 495 bin liradır. Bizim tarafın vapurlarının kıymetleri ise 311 bin lira olarak tespit edilmiştir, ki biz de bunun azlığına itiraz ediyoruz. Binaenaleyh onların sermayeleri 500 bin lirayı doldurmadığından, bu noktadan şirketin teşekkülü teşkil edilemez. Görüşüğümüz bütün hukukcular haklı olduğumuzu teslim ettiler. Vaziyetin kanunun ve hakkın icabatına göre tecelli edeceği şüphesizdir."

Muteriz vapurculardan Yelkenci Zade Lütfi Bey de, dün tesis heyeti içtimanda komiser sıfatıyla bulunan Mmtaka Ticaret Müdürü Muhsin Beyi ziyarete etmiş ve kendilerini şirkete dahil olması diğer vapurcular tarafından teklif edildiğini, fakat bunu reddettiğini, lüzümlerine teebbüsatta bulunduklarını bildirmiştir.

Diğer taraftan tesis heyeti içtimanda vapurlarını şirkete ferah edenler, teşkil muamelesini yaptırarak üzere teşebbüsata girişmişlerdir.

Bunlar, diğer taraf şirkete girmezse şirketin ve binnetice kendi hisselerine düşecek temettüün fazla olacağını düşünmektedirler.

Vaziyet, İktisat ve Adliye Vekâletlerinden vâki olacak tebliğata göre tavazuh edecektir.

Salâhiyyetar bir zat bize demiştir ki:

"— Tesis heyeti içtimâ mukarreratı teşkil ettirdikten sonra Millî Vapurculuk Şirketinin teşekkülüne ait muamele tekemmül etmiş olacaktır. Maamafih vakit geçmemiştir. Eğer vapurcular isterlerse bu içtima mukarreratını teşkil ettirebilirler. İkinci bir içtima yapılar ve şirket haricinde kalan vapurcularla anlaşarak onların iştraklerini temin ederler. Ve bu, ikinci içtimada verilecek karara göre şirketi teşkil ettirebilirler."

Cide vapuru sahiplerinden ikisi dedün Ticaret Müdürlüğüne müracaat ederek mağduriyetlerinden şikâyet etmişlerdir. Bunlar, Cide vapurunun nisfına sahiptirler. Diğer nisfına sahip olan zat, Takdirikymet Komisyonunun biçtiği fiate itiraz ettiğini ortaklarına söylemiş; onlar muhalif kalmışlar, öteki hissedar itiraz etmiş ve bu sefer hakem vapura 3000 lira fazla kıymet biçmiş. Tesis heyeti içtimanda bu hissedar, ortaklarından bu 3000 lirayı istemiş, alamayınca o da şirkete dahil olmamış. Kendileri şirkete girmek istemişlerse de bir vapurun yarısını şirkete ferah, yarısını ferah edilmemesi mümkün görülmemiştir. Bu mesele de, Mmtaka Ticaret Müdürlüğünden vekâlete bildirilmiştir.

Irak Kralı Hz. Türk tebaası mı?

(Baş 1 inci sahifede)
baren Irak tâbiyetine geçmiştir. Binaenaleyh Türkiye ile Yunanistan arasında Lozan muahedesinden sonra imza edilmiş olan mukaveleler ve itilâflar bu aileyi asla istihad edemez. Bu sebeple Yunanistanda mutasarrıf oldukları emval meselesi de Türkiyeyi âlakadâr etmez. Bunlara ait emval, alelümül Irak tebaasının Yunanistanda tasarruf ettikleri ve edebilecekleri emvalin vaziyetine tâbidir.

Atınadan gelen bir telgrafta Irak Kral ailesinin Türk tâbiyetinde bulunup bulunmadıkları meselesinin Muhtelit Mübadele Komisyonundan sorulacağı yazılmışsa da, Muhtelit Komisyon kendisini bu mesele ile âlakadâr görmemektedir.

Gazi Hz. Ankaraya Avdet buyurdular

(Baş 1 inci sahifede)
hazırdı. Reiscühur Hz. istasyonda vali Muhiittin B., kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, Cümhuriyet Halk furkasi idare heyeti reisi Ceddet Kerim, Darülfünun emini Dr. Neşet Ömer, Köprülü zade Fuat, milli talim ve terbiye heyeti reisi İhsan, Dil encümeni azaları tarafından fundan teşyi edilmişlerdir. Bir polis müfrezesi kendilerini selâmlamıştır.

Reiscühur Hz. teşyie gelen zevatın ellerini sıkarak vagona binmişler, tren saat 19 da selâmler ve iyi seyahatler temennisini arısında hareket etmiştir. Muhiittin Beyle Şükrü Naili Paşa Gazi Hz. ni vilâyet hududuna kadar teşyi etmişlerdir. Büyük Reiscimdir kışın meclisin tatil devresinde tekerrar şehrimizi şerefliendirmeleri muhtemeldir.

ANKARA, 9 (Telefonla) — Vali Nevzat Bey Gazi Hz. ni karşılamak için Polatlıya hareket etmiştir.

Büyük ikramiye

(Baş 1 inci sahifede)
de amorti isabeti vardır. Binaenaleyh kaybetmek ihtimali pek azdır.

Esasen, her keşidede, dikkat edilince ekseriyetle ecebileere isabât vâki olduğu görülmektedir. Yılbaş piyangoşunda Amerikaya, diğer piyangoşlarda da Suriye, Irak, Filistin, Bulgaristan, Kıbrıs ve sair yerlere çok isabetler vâki olmuştur. Bunun sebebi ecebilerin piyangoşaya kıymet vermeleri bizim ise piyangoşun kıymetini anlamış olmamızdır.

Halkın piyangoşaya rağbetini temin için Piyango Müdürlüğü 16 ncı tertipte bir çok tedbirler almıştır. Bu meyanda 50 bin numarayı 25 bine indirerek, ikramiye miktarını çoğaltarak beş keşidede de isabet ihtimalini yüzde elli arttırmış, altıncı keşidede de yüzde yüz temin etmiştir.

On beşinci tertibin altıncı keşidesi, yani yarıncı keşide için de bayiler halkın piyangoşaya fazla miktarda iştrakini temin maksadile bir çok kolaylıklar göstermişler, amortiller kendilerine bırakılmak suretile 2 liraya bilet satmaya başlamışlardır. Filvaki bilet sahipleri amortiden başka bir şey kazanmadıkları takdirde veya yalnız amorti kazandıkları takdirde iki lira kaybetmekte iseler de bu iki liralık kayıp mükabilinde 200.000, 100.000 50 bin, 30 bin, 25 bin, 20 bin, 15 bin, 10 bin liralık birer, 5 bin liralık 5, 3 bin liralık 13, 1500 liralık 25, 100 liralık 50, 200 liralık 400, 100 liralık 1500 ikramiye üzerinde talihlerini denemektedirler. Halkımız her halde piyangoşaya lâkayt kalmamaları, hiç olmazsa ceplerinde daima bir bilet bulundurmaları lâzımdır. Olur ki bir gün talih kuşu başlarına konar.

Belediye bankası

(Baş 1 inci sahifede)
rayı yapılacak işlerin ehemmiyet ve belediyelerin ödeme kabiliyetlerine göre ikraz etmek ve kısa veya uzun vadeli avans ve cari hesaplar açmak veya bunlara tavassut ve kefalet etmek ve belediye mallarının ve memurlarının sigorta işlerine bakmak ve yalnız belediyelerle muamele yapmak için kurulmuştur.

Banka Cümhuriyet Bayramında merasimle açılacak ve işe başlayacaktır. Bankanın İdare Heyeti azaları tayin edilmek üzere Meclisin karşısındaki eski Sümer Bank binası bankaya merkez olmak üzere kiralanmıştır. Müdürlüğe Dahiliye Vekâleti u-hasebecisi İsa Beyin tayini muhtemeldir.

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey bankanın bir an evvel tesisile yakından âlakadâr olmaktadır.

Belediye vergileri kanunu
ANKARA, 9 (Telefonla) — Yeni Belediye vergileri Kanunu projesinin önümüzdeki ay içinde firkada teklifine başlanacaktır. Proje üzerinde âlakadâr vekâletlerin de rey ve mütaleaları alınacaktır.

KABİN MO

Evlilikte saadet

Amerikada üç darülfünun şim-diye kadar yüksek tahsilde kimse-nin aklına gelmeyen yeni bir kürsü



Esilden denize nasıl girerter...
Eskiden denize nasıl girerter...



Şimdi nasıl?..
ihdas etmişlerdir: "İzdivaçta saadet ilmi,"

Bu kürsüyü ilk defa ihdas eden

Büyük bayram için

(Baş 1 inci sahifede)
ce hazırlanmaktadır.

Ankarada cümhuriyet evi Ankarada bütün memleketin iştrakile bir cümhuriyet evi vey cümhuriyet âbidesi kurulacaktır. Bunun için Anadoluda ve Trakyada birer heyet seçilecek bu heyet her kasabın bir meydanlığın dan merasimle bir toprak alacak, Ankara ya götürülecek ve Ankarada kurulacak âbideye bu toprak katılacaktır. Bina Gazi Hz. nin yüksek namlarına hediye edilecektir.

Rejisör Makkenzie cevap verdi: — "Billy'nin izdivacı," filmindeki dam döner olacak...

Makkenzie "hik," demiş burnundan düşmüş gibi Steward E. Hapkins'e benziyordu; Steward ta "hik" demiş burnundan düşmüş gibi, komşusunun zannedildiğinden daha zeki olan o mahut Amerikalılardan lâaletayın birine benziyordu. Makkenzie ile Eisenlohr birbirlerinin omuzuna vurup el sıkıştılar. Makkenzie istikbalin parlak adamı idi; onun için Eisenlohr'la aralarında, "Kilometre taşları," filminin vazıhsahneyi kapmak için gizli bir gerginlik, üstü örtülü bir mücadele vardı. Zaten ne biri, ne öteki diğeriye yüksek numara vermiyor, kendinden daha yüksek addetmiyor. Her ikisinin de Hollywood'un en iyi rejisörleri olmaları da belki bundan ileri geliyordu.

Donkanın lokantada görünmesi, tıklım tıklım dolu salonda epey bir heyecan yaptı. Masasına oturduğu rejisörler, mürakıplar hep ayağa kalktılar; bu hareket, stüdyonun halkının iltizamı terbiyesizliği ve lâubalılığı ile kabiletelif değildi. Moresko iki

senedenberi ilk defa olarak arkadaşla-rlarile birlikte bulunduğu için bu hareket belki de bir insiyak neticesi idi.

Kadın, aydımlık, sade ve hmcabız dolu salona baştan başa bir göz geçirdi: Burası onun için vatanı gibi bir şeydi. Kendisine paha biçen bütün bu bakışları maddeten üzerinde hissederek gibi oldu. Omuzlarını sıktı ve dikleşti; bütün kuvvetinin esnesine toplandı ve duyuyordu. Fotoğrafta tamamilen beyaz çıkan garip bir mavi renkte gayet ince vualdan bir sabahlık vardı. Masanın sonunda, oturan ve henüz Moresko'yu tanımayan, genç rejisörlerden Mister Brown, kadın kendisi ne takdir edilince kıpkırmızı oldu. Donka delikanlının yüzüne bakarak gülmüşü; bu gülmüşeme ile kendisini anlamış olduğunu ihvas etmek istiyordu.

2. Masanın öte tarafında Peggy'den bahsediyordu.

Eisenlohr ezli mantollu sigarasını emerek: — Çok genç! Dedi. Daha uyanmamış...

Makkenzie'nin bu hususta fikri vardı: —

Indianapolis'te Butler Darülfünunudur. Kurslar öyle bir muvaffakiyet kazanmıştır ki, az sonra iki darülfünun daha aynı şekilde kurslar açmışlardır.

Bu darülfünunların tamimlerinden birinde şöyle söyleniyor: —

"Devrimizin en endişe veren bariz lâmetlerinden biri de, talâkların gün geçtikçe daha ziyade artmasıdır. İctimai hayatımızın temelini teşkil eden izdivaç, ciddi bir tehlike geçiyor. Bunun da sebebi evlenen delikanlı ve genç kızın izdivaç hayatına lüzümü derecede ihzar edilmiş olmamalarıdır. Darülfünunların vazifesi sadece ta lebesinin ilmi bilgilerini arttırmak değildir, onlara hayatın işi ve çıkışlarını da öğretmek lâzımdır. Dünyanın ve insan cemiyetlerinin müşterek saadetinde yardım edecek en büyük âmil olmak üzere bunların izdivaçta mes'ut olmak gibi mühim bir fazileti vardır."

"İzdivaçta saadet," ilmini öğreten bu darülfünunlarda birbir-farklı üç kurs açılmıştır. Biri doğrudan doğruya evişleri kursu, ikincisi fiziyooloji, üçüncüsü psikoloji kursları..

Bir evi idare etmek sanatı izdivaçta kat'i rolü oynuyor. Bekârlığında kocasının alıştığı rahatlıkları, evliğinde daha fazlasile temin edemeyen bir kadın mes'ut olacağını zannetmesin. Amerikalı mütehasıslara göre, meselâ yatak odası vaktinde toplanmalıdır. yahut yemek çok tuzlu oldu diye boşanan hayli karı kocalar varmış.

Fiziyooloji kursunda öğretilen şey şudur: Bir izdivaç devamlı surette mes'ut alabilmesi için, cinsi hattâ bir tevazün mevcut olmalıdır. Halbuki çok erkekler ve çok kadınlar cinsi fiziyooloji hakkında kâfi malûmata malik değildiler. Bilhassa bu kurs daha ziyade rağbet görmektedir. Bu kursa devam eden genç kızlar ve delikanlılar hayatı ifşa eden çok yeni hakikatleri öğrenmiş olduklarını söylüyorlar.

İzdivaçtaki psikoloji kursu da az rağbet görmüyoruz. Eğer kadın kocasının mesleğine karşı alakasız davranışını, o izdivaçtan hayri yok. Kocasının kendi işi ile fazla meşgul olmasını kıskanmak talâka yol açıyor. Şu halde kadın, bir taraftan kocasının işine, diğer taraftan karısına karşı gösterdiği alakayı telif edecek tarzda hareket etmelidir.

Guldford Üniversitesi izdivaçta psikoloji kursu müderrisi profesör Milner şöyle söylüyor: —

"Bir kadın sofrada kocasının hiç kimse ile maşgul olmayarak mütemadiyen tabağına çatal attığı nı görürse, serzenişte bulunmamalı. Düşünmeli ki kocası o sırada yemek yemekle beraber zihni kendi işlerindedir. Mektuplarını yazar ken, gazetesini okurken de koca kendi işlerini düşünür. Onun zihninde zincirlenen fikirleri, tasavvurları herhangi bir müdahale ile bozmak büyük bir hatırdır..."

Amerikada bu ameli kurslar sayesinde talâk salgınının önüne geçmek istiyorlar.

Yedigimiz şeylerin gıda kıymetleri ayrı ayrıdır. Bunların içinden bazıların yüzde hesabile herbir gıda kıymetlerini şöyle sıralayabiliriz: —

Hiyar, yüzde 2, kavun yüzde 3, süt yüzde 7, lâhana yüzde 7,5, omlet yüzde 13, pancar yüzde 13, el-

ma yüzde 14, şeftali yüzde 16, aveti yüzde 22, patates yüzde 22,5, taze yumurta yüzde 26, üzüm yüzde 27, erik yüzde 24, koyun haşlaması yüzde 30, kurufasulye yüzde 87, pilav yüzde 88, tereyağı yüzde 92, nuhut yüzde 93, zeytinyağı yüzde 95

Bu şu demektir ki, meselâ 100 gram nuhuttan 93 gramı doğrudan doğruya vücuda temessül eder, halbuki 100 gram hiyardan ancak yüzde 2 si gıdaya hizmet eder. Aynı gıdaı neticeyi almak için nuhuttan 46 buçuk defa fazla hiyar yemek lâzım geliyor.

— Uyanmamış ama, uyanacak. Bırakın "kilometre taşları," nı oynasın... Biraz derecesiz yükselinsin... Ozaman görürsünüz...

Donka: — O kıza cevher var, dedi. Rita'yı geçecek. Rita da öyle bir hal var ki insan laboratovardan çıkmış hissini veriyor. Şundan şu kadar miligram, yok bundan bu kadar miligram... Hiç şüphe yok ki belki de asıl sanat budur. Ben kendi hesabıma sanat nedir bilmem. Fakat cevher ne demek olduğunu biraz bilirim.

Makkenzie: — Ümit edelim ki Oliver'in birlik te oynarken cevheri fazla inkişaf etmesin, dedi. Bu sabah Oliver bir müddet Peggy ile beraber yüzdü. Kız bunun üzerine büsbütün değişti. Hakikaten çok tuhaftı. Karım ağzına termometre koydu. Hiç tahmin etmezsiniz: Çocukkağzın harareti otuz yedi sekize yükselmişti...

Ortadan biri: — Yalnız yüzmekle böyle olursa... demek ki kız da istidat var...

Kısa bir sükküt oldu. Donka bir karpuz çekirdiği alıp dalgın bir tavurla

dislerinin arasına ezdi, sonra sırtı kabuğu tabağına tükürdü. Anlaşılıyor ki bu da Romanyada geçen çocukluklarında kalma bir itiyattı. Oliver elbette istediği ile yüzerdi. mütekallis dışı arasında bir çekirdek daha ezdi.

Eisenlohr: — İşte Bill... Diyerek ona bir işareti yaptı.

Bill Turner pencerenin yanında küçük bir masaya oturdu. Yanında St. Hovston ile ilânat subesinden Keller vardı. Keyifli duruyordu. Bu da ünlü tütleri olduğuna âlâmetti. Önüne gazete koydu ve gazeteye vurdu. Keller'le konuşmağa başladı. Rejisörlerin masasında biri aynı gazete çekirdi. O sabahki "Observer," gazetesi idi.

Genç ve fazla sarışın olan rejisör: — Şu Granit'in başına gelen şey tühaf... dedi.

Donka fikren Oliveri terkedip kantanın masasına döndü. Granit'i sevdiği için: — Ne olmuş? Başına ne gelmiş? diye sordu.

(Bitmedi)

Çiçek vazosu

Bu vazo, yapıldıktan sonra B minde görüldüğü gibi, canmızı istediği çiçekleri koymağa yarayacak bir oda süsüdür.

Bunun için bir bristol kâğıt veyahut ince ve sert bir mukavayı alırsınız. Bu kâğıda her birim dırları on santimetre olarak hafif kurşun kalemile 90 murabba çizersiniz. Bu murabballar çizildikten sonra soldaki modelde görüldüğü üzere Bir vazo ile onu dik tutacak istinatgâhı da çizersiniz. Bunu kasla kesersiniz. Bundan sonra yalnız soldaki vazoyu model alarak bir ikinci vazo daha çizersiniz. Fakat bu ikinci vazoyu nün modelde 3 numara ile gösterilen istinat kısmına lüzümü kadar kur.

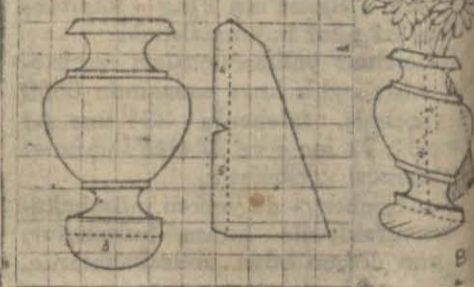
Bu iki vazoyu kenarlarından kır santimetre olarak kola ve yazamla yapıtırsınız. Taki ortası boş kalsın.

Arkadaki desteği yapıtırmak için 4 ve 5 numara ile gösterilen tarzda desteğin uzunluğunca kes-

siniz. 4 numarası sağa, 5 numarası sola çevirerek, kâğıt vazunun arkasından yapıtırdı, soldaki modelde de vazunun altında 3 numara ile gösterilen kısmı da noktaları yerden öne kıvrırırsınız. Bu suretle vazozun bir masanın veya etajerin zerindedir. Şimdi buna çiçek taşı-

zım.

Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.

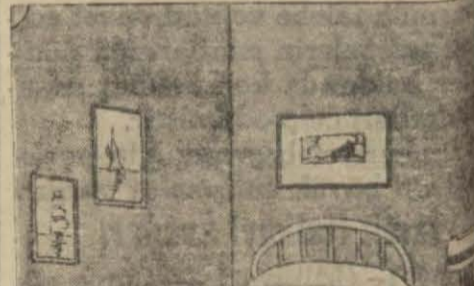
Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.

Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.

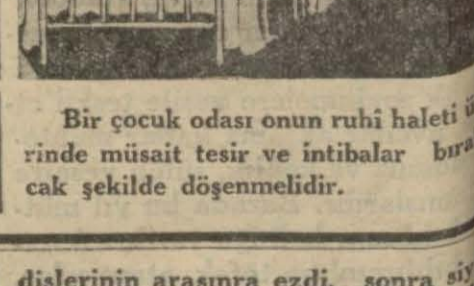
Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



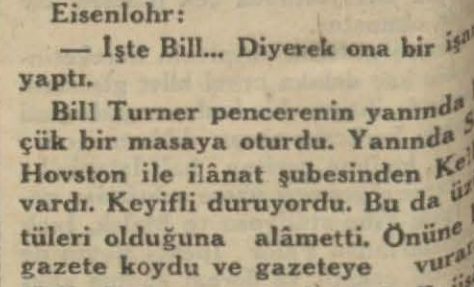
Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



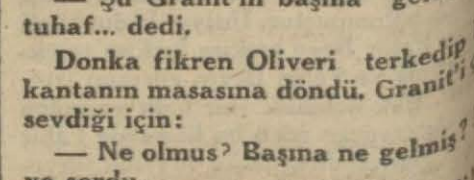
Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.



Herhangi bir kartpostaldan ya başka bir mecmuadan intihal ettiğiniz çiçekleri keser ve vazozun iki mukavvası aralığına yerleştiririz.

Milliyet'in romanı: 36

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı
Yazan: VICKI BAUM

Terceme: KÂMRAN ŞERİF

hususiyetlerinden biri de yüzlerce binasının herbirini başka bir üslupta yaptırmaktır.

Fenik Şirketi hiç bir film çevirmezdi ki bu binaların birinden dekor olarak istifade edilmesin. Bu şayanıhayret fikir ihtiyar Bill Turner'in kafasından çıkmıştı. Burası, dışardan bakılınca küçüçük bir bina tesiri yapıyordu; fakat içine girilince, seyahat şirketi binalarının duvarlarını andıran kabul salonunun zametli insanı hayrete düşürüyordu. Memurlar ziyaretçilerden havalâlelerle ayrılmıştı. Duvarlarda a-fişler, öte beride gazeteler, peşin para mukabilinde sinema ile uzaktan yalıtılan âlakası olan herkesin resmi dercedilen kalın salnamesi vardı. Saat bire geldiği halde, dakika geçmiyeyan Granit her nedense hâlâ görün-

memişti. Yirmi kadar genç kız, kimi oturmuş, kimi ayakta, kimi bir yere dayanıp poz almış vaziyette, onun gelmesini bekliyorlardı. Hepsinin saçları plâtin sarısı; hapsi beyaz esbaplar; hiç biri yirmi yaşından fazla değil; hiç birinin sikleti yüz litreyi geçmiyor.

Francis kendi kendine mırıldandı: — Aman yarabbi!

Aldens te bu sarışın kızzlar meclisine futurlu bir nazar atıfetti.

— İşte böyle... dedi. Keyfine bak... Ben seni sonra görürüm.

Aynı dakikada Madam Moresko da soruyordu:

— Bu nedir kuzum? Bu ne sarışın boluğu böyle...

Zira lokantada da, hepsi aynı tipte olmak üzere on kadar, plâtin sarısı saçlı, minyon kız vardı.

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.**

Ancak en az beş vagon şekerini birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilatından istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

6992

Cumhuriyetin 10uncu yıldönümü için Tenvirat

Elektrik şirketi, resmî daireler ve muhterem ahali tarafından yapılacak tenvirata ait tesisatın, ruhsatlı tesisat müteahhitlerine yaptırılması icap ettiğini bu vesile ile hatırlatır.

Bu tesisat her ne kadar muvakkat ise de muaddit kudretini tecavüz ettiği takdirde bir ihbarnameye tâbi tutulmalıdır. Aksi takdirde tesise t ya tağdiye edilemeyecek, yahut tenviratın heyeti umumiyesi üzerinde teşevvüşatı mu cip olmak tehlikesine sebebiyet verebilecektir.

Ihbarnamelerin birinci Teşrinin 14 ünden evvel Elektrik şirketine gönderilmesi rica olunur.

İstanbul, 1 Teşrinievvel 1933

MÜDİRİYET

5221

Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

Badema Gümrüklere gelecek olan bilûmum idrafil pamuklarla gazların haricî ambalajları üzerinde âmili olan fabrikanın isim ve adresile memlekete ithal eden ecza tüccarı veya komisyonunun ismi yazılı bulunmadığı takdirde ithallerine müsaade edilmeyeceğinden keyfiyet alâkadaranca malûm olmak üzere ilân olunur. (5510)

TAYYARE PİYANGOSU

HER AYIN **11**İNDE

Sizi Saadet ve Refaha kavuşturur

6993

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33 (7971) 6997

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Evvelce iflâsına karar verilen İstanbulda Mercan yokuşunda Caferiye hanında 26 No. da Dimoston terzihanesi sahibi Todori Kostantin Efendi hakkında iflâsın kaldırılmasına mahkemece karar verilmiş olduğu ilân olunur. (8391)



Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

40 ton Gaz : Kapalı zarfla münakasası : 1 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 14 te.
30 ton Benzin : kapalı zarfla münakasası : 1 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 15 te.
Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda miktarı yazılı gaz ve benzin kapalı zarfla münakasa konulduğundan şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde teklif mektuplarıyla birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (5466)

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecebî şirketlerinden İngiliz tabiiyetli (Di Aziyatik Petroleum Kompani Türkiye Şubesi - The Asiatic Petroleum Company "Türkiye" Limit) şirketinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu salâhiyete binaen bu kerre müracaatla gayubeti esnasında yerine Jakop Barzilây ve Vensan Koresi efendilere ilâveten ve şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarıyla hazır bulunmak ve alâkadar eşhas ile müştereken imza koymak üzere Mister Artür Ronald Hild'i tayin ettiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere uygun görülmüş olmakla ilân olunur. (8399)

EVLENECEK GENÇ KIZLARA

Nişanınızın cibaz takımlarını sipariş vermeden evvel müdâka Beyoğlu'nda Galatasaray karşısında 178 numeroda

DAVİD Gömlek Ticarethanesini

ziyaret ediniz. En son moda gömlekler, pijamalar, ipeklî ve yünlî rop dö şambllar, dahili garnitürler vsaire bulacaksınız.

Adrese dikkat. [8405]

İstanbul Sıhhi Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Bakırköy Akliye Hastahanesi Rontkeni için lüzumu olan malzeme olbaptaki şartnamesi veçhile ve 28-10-933 cumartesi günü saat 14 de alni münakasa suertile satın alınacaktır. İsteklilerin müracaatları. (5394)

3 üncü kolordu ilânları

1. F. Kıtaatı ihtiyacı için pazarlıkla 1500 adet ampul alınacaktır. İhalesi 12 - 10 - 933 Perşembe günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları. (422) (5478) 7358

1. F. kıt'atı hayvanatı ihtiyacı için pazarlığa konan 300 ton samana teklif edilen fiyat pahalı görüldüğünden ihalesi 12-10-933 perşembe günü saat 11,30 a bırakılmıştır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri (426) (5502)

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan:

Çorlu İstasyonu civarında ki Askerî kıyâ helâlarınin lağım inşaatı açık münakasaya konmuştur. İhalesi 1-11-933 çarşamba günü saat 14 te Çorluda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teminatlarla Çorluda Askerî Satınalma komisyonu na müracaatları. (5449)

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI : Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362 Sirkeci Mühürdar zade han Telefon: 22740

Mersin Sürat Postası

KONYA vapuru 13 Teşrinievvel Cuma 10 da Sirkeçiden kalkarak Çanakkale, İzmir, Antalya, Alanya, Mersin, Payasa dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur'a uğrayacaktır. (5513)

Ayvalık Aralık Postası

ANTALYA vapuru 12 Teşrinievvel Perşembe 17 de İdare rih-timından kalkar. (5512)

Karadeniz Sür'at Postası

KARADENİZ vapuru 12 Teşrinievvel Perşembe 18 de Galata rih-timından kalkarak İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Hopa'ya dönüşte bunlara ilâveten Pazar ve Polathaneye uğrayacaktır.

KARADENİZ HATTINA hareket eden vapurlara hareket günü zevalden sonra gelen yükler alınmayacağı gibi hareket günü de 200 tondan fazla yük kabul edilmeyecektir. Muhterem tüccarların yüklerinin mühim kısmını hareket gününden evvel vapurlara tahmil eylemeleri rica olunur. (5511)

İdaremizin Trabzon, Bartın, İzmit, Bandırma, Mudanya, Karabiga, Ayvalık, İzmir, Mersin hatları kahve ocakları 15 Teşrinievvel 933 tarihinden 31 Kânunievvel 934 tarihine kadar on dört buçuk ay müddetle ve pazarlıkla kiraya verilecektir. Pazarlık 15 Teşrinievvel 933 pazar günü saat on beşte levazım şeffliğinde yapılacaktır. Talip olanların şartnameyi görmek üzere 10, 11, 12, 13, 14 Teşrinievvel 933 günleri saat dokuzdan on yedi buçuğa kadar levazım şeffliğine müracaatları. (5409) 7285

Darülaceze Müdürlüğünden:

Şartname ve listesi veçhile 120 kalem eczayı tıbbiyenin kapalı zarf usulile münakasası 4 Teşrinisani 933 tarihinde cumartesi günü saat on dörtte icra edilecektir. Taliplerin teminat akçeleriyle Müesseseye müracaatları. (5498)

Konya İcra Hâkimliğinden: Konya tüccarlarından Kaşıkçı zade Tahir Efendi ve birader zadelere vuku bulan konkordato teklifleri 4-10-933 tarihinden muteber olmak üzere mercie kabul edilmek üzere iki ay mehil verildiği ve Konya avukatlarından Ali Haydar Beyin komiser tayin edildiği yeni icra ve iflâs kanununun 288 inci maddesi hükmüne tevfikân ilân olunur. (8385)

Beyoğlu 3 üncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden: Müddei Milli Müdafaa Vekâleti tarafından müddealehy Kasımpaşada Kadî Mehmet Efendi (Kulaksız) mahallesinde Hacı Bekir sokağında 1. No. lu hanede mukim Samsunlu Abdullah oğlu Dursun Efendi aleyhine açılmış olan 1864 kuruş alacak davasından dolayı namına gönderilen davetiyenin hali hazır ikametgâhi meçbul bulunduğu günden H. U. mahkemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikân ve yirmi gün fasıla ile ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve yevmi muhakeme olan 13-11-933 tarihine müsâdif pazartesi günü sata onda mahkemeye bizzat gelmediği ve bir vekil göndermediği takdirde gıyabında muhakemeye devam olunacağı teblig makamına ilân olunur. (8390)

Gazi Köşesi

nin resimleri yalnız

FOTO ETEM

de bulunur.

Mektep idareleri siparişlerini bir an evvel vermek için acele etmelidirler. Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu No. 42

(8394)

(ST. MR. KUMANDANLIĞI SA.AL. KO. İLANLARI)

Harbiye mektebi ihtiyacı için (16514) kilo Benzin kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 2-11-933 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri. (409) (5507)

Merkeze bağlı kıt'at ve müessesat için 10,000 kilo ya pıncak özümü 12-10-933 perşembe günü saat 11 den 12 ye kadar pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatte teminatlarile merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (412) (5504)

Harbiye mektebi için 350 ton kırık kömürü 2-11-933 perşembe günü saat 14 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve münakasaya girişeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Top hanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (405) (5486)

Harbiye mektebi için 500 ton Lavamarin kömürü 2-11-933 perşembe günü saat 15 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve münakasasına iştirak edeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Top hanede Merkez Satın alma komisyonuna vermeleri. (404) (5489)

Ordu ihtiyacı için dört muh telif numarada 194400 adet müh 12-10-933 Perşembe günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (402) (5490)

Harbiye mektebi için tabak, jürabi, tuzluk ve çay fincanı 12-10-933 perşembe günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. İsteklileri belli saatinde komisyonumuza gelsinler. (403) (5488)

Askeri Müzedeki 17 ceme-kânın alt kısımlarının tebdili

2-11-933 perşembe günü saat 14,30 da aleni münakasa ile yaptırılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Tophanede Merkez K. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (400) (5492)

Yeşilköy hava makinist mektebi ihtiyacı için 350 çekir odun 5-11-933 pazar günü saat 16 dan 16,30 kadar pazarlıkla satın alınacağından şartnamesini göreceklere her gün ve pazarlığa gireceklerin belli saatte merkez Satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (376) (5341)

Harbiye mektebi için alınacak Bin parça hamam takımı ile (3000) adet yüz havlusunun aleni münakasasında verilen fiyatlar pahalı bulunduğundan 15 Teşrinievvel 933 e tehir edilmiştir. Taliplerin ihale saati olan saat 15,30 da teminatlarile Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (410) (5506)

Yeşilköy Hava Makinist mektebi için 275 adet elektrik ampülü 11-10-933 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (408) (5508)

Harbiye mektebi ihtiyacı için 105000 kilo arpa aleni münakasa ile alınacaktır. İhalesi 18-10-933 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Şartname ve numune her gün görülebilir. Taliplerin belli saatte teminatlarile Tophanede Merkez Satınalma komisyonuna gelmeleri. (341) (5163) 7039

Dikim Evi ihtiyacı için beş kalem yangın söndürme malzemesi 11 - 10 - 933 Çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Satınalma komisyonuna gelmeleri. (399) (5493) 7365

Harbiye mektebi ihtiyacı için 125000 kilo yulaf kapalı

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

Cumhuriyet Bayramı münasebetile Devlet Demiryollarında 23 gün müddetle mühim nisbetlerd etenzilât

19 Teşrinievvel - 10 Teşrinisani zarfında umumî yolcu ta rifeleri üzerinden asgarî yüzde 50 olmak üzere mühim nisbetlerde:

Haydarpaşa ve Ankara banliyö hatları ile Mudanya - Bursa hattında yalnız bayramın üç günü zarfında tenzilli yolcu tarifeleri üzerinden yüzde 50 nisbetinde tenzilât yapılacaktır.

Ankara - Haydarpaşa sür'at ve Toros sür'at katarlarına bu müddet zarfında üçüncü mevki yolcu kabul edilmez. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (5494)

Lokomotif bakır boru aynalarile diğer bakır aksamın kapalı zarfla münakasası 5/11/933 Pazar günü saat 15 de Ankarada idare merkezinde yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelelerinde beheri beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (5406) 7243

Elâziz Vilâyet Jandarma Kumandanlığından:

Münaksa neticesinde yüksek fiyat verilen 500,000 kilo saman 365,000 kilo ekmeç 500,000 kilo arpa 11-10-933 çarşamba günü saat 14 ten 15 şe kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin mezkûr günün muayyen saatinde Elâziz Vilâyet Jandarma Kumandanlığına müracaatları. (5496)

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinden:

Şimdiye kadar ruhsatnameleri verilmiş olan gerek yerli ve gerekse ecnebi müstahzarattan bazılarının haricî ambalajları üzerinde 1262 No. lı İspencyari ve tıbbî müstahzarlar kanununun 12 inci maddesi mucibince reçeteli veya reçetesiz satılacağına dair bir kayıt bulunmadığı görülmektedir. Badema bu hususa riayet etmeyen müstahzarat âmillerile fabrika ve -killeri hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur. (5509)

zarfla alınacaktır. İhalesi 18-10-933 çarşamba günü saat 14 te yapılacaktır. Şartname ve numunesini görmek için taliplerin belli saatinde teminatlarile Tophanede Merkez K. Satınalma komisyonuna gelmeleri. (344) (5174) 7045

Topçu ve Nakliye Mektebi için bir hayvan pazarlıkla alınacaktır. Talip olanların 11 - 10 - 933 Çarşamba günü sabahleyin hayvanlarını Dolma bahçede hayvan hastahanesine getirmeleri. (401) (5491) 7364

Taahhüdünü ifa edemiyen müteahhit namı hesabına Harbiye mektebi hayvanatı için 391.000 kilo kuru ot pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 10-10-933 salı günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin belli saatte teminatlarile Merkez satınalma komisyonuna gelmeleri. [373] [5343] 7190

Gülhane hastanesi için fizik tedavi şubesine ait 9 kalem malzeme 11-10-933 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez K. Satın alma komisyonuna gelmeleri. (396) (5453) 7333

Askeri Tıbbiye mektebi için 755 adet elektrik ampülü 11-10-933 çarşamba günü saat

14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (394) (5454) 7334

Maltepe Askeri lisesi için mevcut numuneleri veçhile 25 karyola ile 50 adet battaniye ayrı ayrı ve pazarlıkla 11-10-933 çarşamba günü saat 15 te alınacaktır. Taliplerin belli saatinde teminatlarile Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonuna gelmeleri. (395) (5455) 7335

Harbiye mektebi için kapalı zarfla alınacak olan 25 ton sekere teklif olunan fiyat pahalı görüldüğünden 11 - 10 - 933 Çarşamba günü saat 16 dan 16,30 a kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve pazarlığa gireceklerin belli saatte Merkez K. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (406) (5485) 7362

Harbiye mektebinin 8 aylık ihtiyacı için 65,000 kilo koyun eti 6000 kilo kuzu eti 20000 kilo sığır eti 26-10-933 perşembe günü saat 14 de kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli saatinden evvel teklif mektuplarını Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonuna vermeleri. (353) (5304) 7162

Dr. İHSAN SAMİ
Tifo ve Paratifo Aşısı
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'ı muafiyeti pek emin bir aşıdır. Ecza depolarında bulunur. (7965) 7177

BONO
Mübadil
Yurtluk
Deyin senedi
Balıkpazar, 6 İstanbul Sarraf Vasil (8049) 7248

İhtira ilânı
"Emniyetli ustura bıçağı" hakkında istihsal olunan 4-2-1930 tarih ve 895 numaralı ihtira beratı bu defa mevkiî fiile konmak üzere ahre devrûferâğ ve ya icar edileceğinden talip olanların Galatad Çiniî Rihüm Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (8123) 7184

Muhterem İstanbul halkına müjd

Artık Bursa'ya kadar zahmet etmeyeceksiniz.

Çünkü;

Senelerdenberi kumaşların nefaset, metanet ve zarafetile şöhrat kazanan

HACI SABRİ

Kumaş Fabrikaları Mamulât İstanbul'a geldi.

Bütün arzularınızı tatmin için..

HACI SABRİ MAHTUMU

TİCARETHANESİNE KOŞUNUZ.

Sultan Hamam, Yeni Cami caddesi No. 16

İstanbul'da hiçbir yerde şubesi yoktur. [7713] 7003

M. M. Vekâletinden:

1 — 1483 No. lu kanuna tevfikân harp malûllerine aramiyelerin tevziatına başlanmıştır. Havaleleri Ziraat Bırsınca mahallerine gönderilecektir.

2 — Bu sene mevcut paraya nazaran malûllerin beher isabet eden ikramiye miktarı aşağıda gösterilmiştir:

3 — Bu ikramiyeler malûllerle tamamen verilecek ve bir tevkifata tâbi tutulmayacaktır.

4 — Elde dağıtılacak para kalmadığından ikramiye talde bulunanların hakkı da 934 senesinde yapılacak tevzi verilecektir.

5 — Harp malûllerinin askerlik şubesine müracaatları lân olunur (5494)

Derece	Zabit Lira K.	Nefer Lira K.
1	176	88 50
2	158 66	55 10
3	124	46
4	107	37 50
5	89	19
6	62	19

Zonguldak Vilâyetinden:

Tadilen beheri on beşer metre murabbama iblağ edilen iki kile ile yüz on beş adet Radyatör ve saire levazimile birlikte bekeşfi yedi bin iki yüz yedi liradan ibaret olan Zonguldak Hükûmeti Konağı kalorifer tesisatına münakasasında talip çıkmamış olduğundan tesiat mezkûrenin 661 No. kanununun 18 ci maddesinin C fıkrası tevfikân bugünden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla yapılmaması komisyonca karar verilmiştir. Taliplerin mali ve fenni şartnamesini izahnamelerini teklif etmek üzere İstanbul vilâyeti muhasebecileri Ankara Defterdarlığı muhasebe müdürlüğüne ve fazla tafsilât almak ve binanın plânını görmek için Zonguldak Defterdarlığında müteahhit komisyonuna müracaatları ilân olunur. 5362 719

Maarif Vekâletinden:

Hususi tâbiler müesseseler ve şahıslar tarafından Cumhuriyet onuncu yıldönümünü doldurması münasebetile neşredilmiş veya neşredilecek matbualar 2305 numara ve 11-6-933 tarihli kanununun 25 maddesi mucibince posta ücretinden muaf tutulacaktır. Bu münakasa ile neşredilmiş veya edilecek matbuaların posta ücretinden muaf olması için üçer nüshasının en geç 25 - Teşrinievvel 933 tarihine kadar Maarif Vekâletine bir istida ile ve makbuz mukabilinde vadesi lazımgeldiği ilân olunur. 5363 720

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Satın alınacak (50-80 ton motorin yağı kapalı) münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa şartları kâğıdının tasdikli suretleri Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan alınacaktır.

3 — Münakasa 17-10-933 tarihine rastlayan salı günü saat on dörtte Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — İstekliler hangi müessesese sahibi veya vekili olduklarını isbat edecek vesaiki makbuleyi ve biçilen bedelin yüzde 7,5'ü olan muvakkat teminatlarını teklif mektupları ile birlikte belli saatinden evvel Komisyonuna getirmeleri. (5055) 7076

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

Mülğa Düyünü Umumiye binasında mevcut sabit makinelerden bir kısmı ile matbaa taşları ve Elektrik hareket eden Zimba makinesi satılığa çıkarılmıştır. İsteklilerin 21 Teşrinievvel 933 tarihinde komisyonuna müracaatları (528)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Bakırköyde kâin Akliye ve asabiye hastahanesinde yapılacak 37,000 kûsur lira bedeli keşifli adli pavyonun inşaatı olbaptaki keşif ve şartnamesini veçhile ve 28 Teşrinievvel 933 cumartesi günü saat 14 te kapalı zarf usulile ihale edilmiş üzere münakasa konulmuştur. Bu bapta keşif ve şartnamesini görmek ve fazla izahat almak isteyenlerin komisyonuna müracaatları. (5395)

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Nev'i	Muhammen miktarı	Vahidi Kıyası	Bulunduğu Mahal
Balya Kapak tahtaları	25000	Kilo	Cibali Levazım Anbarlarında.
Hurda Çinko	50	"	"
İstimale gayri salih çivili kayış	1000	"	Cibali Fabrikası anbarında.
Muhtelif Kolonya ve Levantâ Muhtelif Tüp	872 Şişe	Adet	"
Saç suyu	2809 "	"	"
Tuvalet Suyu	23 "	"	"
Muhtelif Esans	2 "	"	"
Tuvalet Sabunu	439 "	"	"
Muhtelif Eşantıyon	2 Kutu	"	"
Podra	514 Şişe	"	"
Boş Levanta Kutusu	14 Kutu	"	"
Sirkelik Şarap	30 "	"	"
	6 Fıçır	"	Kabataş mamulât anbarında.

Yukarıda isim ve miktarları yazılı muhtelif eşya 19-10-933 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 te açık arttırma usulile satılacağından taliplerin eşyayı görmek üzere her gün sabahtan akşama kadar hizalarında gösterilen mahallerine ve pazarlık için de tayin edilen günde yüzde 15 teminatlarile birlikte Cibalide levazım şubesinde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları ilân olunur. (5340)